

דצמבר, 2020

גוזלן לוריא ושות'

רואי חשבון

3

בדצמבר, 2020

לקוחות נכבדים,

הנדון: היערכות לסוף שנת המס 2020

לאור מגפת הקורונה העולמית שנת 2020 הייתה שנה לא פשוטה למשק הישראלי בכלל ולחלק נכבד מהעסקים בפרט. גם השנה כבכל שנה, אנו מצרפים בזאת רשימת המלצות והנחיות להיערכות לקראת סוף שנת המס 2020 ותזכורת לנושאים הדורשים את טיפולכם כמו גם היערכות לשנת הכספים 2021 בדגש על דרכי ההתמודדות ויציאה צפויה מהמשבר הפוקד אותנו.

כמו כן מצורפים נספחים, הכוללים הנחיות להכנת ספרי החשבונות לביקורת הדוחות הכספיים ולעריכת הדוחות האישיים על ידינו, וכן דוגמאות לטפסים בהם ניתן להיעזר בעריכת ספירת המלאי, ספירת הקופות ותיעוד מצבת הרכבים ליום 31 בדצמבר, 2020.

יישום ההנחיות הנ"ל יאפשרו למצות את הזכויות וההטבות השונות לצורך מס מחד, ולהיערך נכון לקראת סגירת ספרי החשבונות וביקורתם מאידך.

**חוזר זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בתוכנו מתן יעוץ או חוות דעת.
בכל מקרה שמתעוררות שאלות, אנו עומדים לרשותכם למתן מענה.**

בכבוד

 גוזלן לוריא

ר.ב,

ושות'

רואי חשבון

תוכן עניינים

3	מגפת הקורונה
3	תכנית סיוע לעסקים ולבעלי העסקים –
3	סיוע בגין עובדים בבידוד –
4	פחת מואץ, הוראת שעה –
	מיסוי יחיד ונושאים כלליים
5	תקרות, סכומים ועדכונים בקשר להפקדות בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות
5	הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה
5	תקרות וסכומי הפקדה לרכיב פיצויים
6	תקרות וסכומי הפקדה לקופת גמל
7	תקרות וסכומי הפקדה לקרן השתלמות
7	תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה
7	ביטוח אובדן כושר עבודה
8	שכר מינימום ומכסת ימי חופשה
8	שיעורי הפקדה לביטוח לאומי
9	רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי
9	חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה
10	קריטריונים להגשת דין וחשבון שנתי לרשויות המס
10	החזרי מס לשכירים
10	איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות
11	שיעורי המס לשנת 2020
12	הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל
13	מיסוי מטבעות וירטואליים
13	זיכויים אישיים
14	תשלום יתרת חוב מס הכנסה לשנת המס 2020
15	סדר קיזוז הפסדים
15	ביקורת במפתיע של שלטונות המס
16	חוק לצמצום השימוש במזומן
16	הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ
17	השקעות בחו"ל והעברות כספים לחו"ל
17	חובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל
17	היערכות בית העסק לקראת יישום תקן EMV הנוגע לעסקאות כרטיסי אשראי
17	תכנוני מס החייבים בדיווח ועמדות חייבות בדיווח
18	חוות דעת חייבת בדיווח
18	ספירת, הערכת והשמדת מלאי עסקי
18	בדיקת חתך הכנסות והוצאות
19	מחזור עסקי, טיב ניהול החשבונות וחובת ניכוי מס במקור
	מיסוי חברות
20	חברות משפחתיות וחברות בית
21	חברות ארנק
21	מיסוי עודפי רווחים לא מחולקים
22	פירוק חברות לא פעילות
22	הגדרת "עסק קטן" (מחזור עסקי עד 5 מיליון ₪)
22	הטבות במס בשל "מפעל טכנולוגי"
22	משיכת כספים מהחברה ע"י בעל מניות מהותי – סעיף 3(ט' ¹)

23	הגשת דוחות מס לשנת המס 2019
23	שמירת מערכת החשבונות
	מס ערך מוסף וניכויים
24	ניכוי הוצאות מהכנסות החברה
25	תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ
25	דוח מע"מ מפורט
25	מועד הגשת דוח מע"מ מפורט
26	הכרה בחובות אבודים והפרשות להתחייבויות תלויות
26	ניכוי מס תשומות – סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים
26	שווי שימוש ברכב
27	טיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים
27	דיווח באופן מקוון על הפקדות לחסכון פנסיוני
28	העסקת עובדים זרים מסתננים
29	עדכונים בקשר למעמד המיסוי של תשר למלצרים
	נספחים
32	נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות
34	נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות
35	נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים
36	נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.20
38	טופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2020
39	נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות
40	טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2020

מגפת הקורונה

תכנית סיוע לעסקים ולבעלי העסקים –

משבר הקורונה אשר פוקד את העולם כולו הינו אירוע כלכלי רחב היקף לא פחות מהיותו אירוע הנוגע לבריאות הציבור. ממשלות רבות בעולם כולל ממשלת ישראל, פרסמו חוקים, תקנות ותכניות כלכליות שנועדו לסייע לאזרחים ולעסקים לעבור את המשבר, באמצעות תשלומי מענקים שונים והקלות בתשלומי מיסים.

תכנית הסיוע הממשלתית שפרסמה ממשלת ישראל, נותנת מענה לעסקים שנפגעו מהמשבר והינה בתחולה עד יוני 2021. בהתאם לתכנית הסיוע כאמור, יינתנו מענקים לעסקים, מענקים סוציאליים לבעלי העסקים, ותשלום דמי אבטלה לעובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום.

נוסחת המענקים להחזר הוצאות קבועות, כוללת חישוב המתייחס לירידה בהיקפי הפעילות בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2019, מול החיסכון שהיה לעסק בהוצאות, ולכיסוי ההוצאות הקבועות שלא נחסכו. סכום המענק מוגבל לתקרה של 500,000 ₪ והוא מחושב ומשולם בפעילות דו חודשיות. מענק זה פטור ממע"מ וביטוח לאומי (לעצמאים סכום המענק חייב בביטוח לאומי), אולם מהווה הכנסה לעניין מס הכנסה. בגין קבלת המענקים, עצמאים נדרשים להפיק קבלה בלבד, ומי שמנהל הנהלת חשבונות כפולה אינו חייב להפיק קבלה בגין קבלת המענקים.

במקביל למענקים הניתנים לעסקים, תכנית הסיוע הממשלתית מקנה אפשרות לקבלת מענק סוציאלי לעצמאים ובעלי שליטה בחברות שעסקם נפגע בקורונה והכנסת העסק ירדה בשיעור של 40% לפחות. מענק זה הינו מענק אישי המשולם בפעילות דו חודשיות ובשיעור של 70% ממוצע ההכנסות לחודשיים בשנת 2018 או 2019 לפי הגבוה, עד לתקרה של 15,000 ₪.

מלבד מענקים לעניין החזר הוצאות קבועות, מי שמחזור פעילותו ירד בשיעור של 60% ומעלה, זכאי אף להנחה בארנונה בכפוף ל אישור מרשות המיסים המעיד על הירידה בהכנסותיו.

מצ"ב קישור לאתר משרדנו עם פירוט החוזרים הנוגעים למשבר הקורונה – [לחץ כאן](#).

סיוע בגין עובדים בבידוד –

בהתאם להנחיות משרד הבריאות, מי שהיה במגע עם חולה קורונה מאומת נדרש להיכנס לבידוד לתקופה של 14 ימים. בעקבות הנחייה זאת נוצר מצב שרבים מהעובדים עלולים להידרש להיכנס לבידוד על אף שאינם בהכרח חולים או מאומתים לנגיף הקורונה.

בעקבות כך, הממונה על בריאות הציבור במשרד הבריאות פרסמה תקנה לפיה יראו במי ששוהה בבידוד כמי שחולה ואגב כך זכאי לתשלום ימי מחלה ממעסיקו.

בעקבות בג"צ שהוגש בנושא, הגיעו ממשלת ישראל, ארגוני המעסיקים והסתדרות העובדים להסכמה בדבר אופן תשלום ימי הבידוד לעובדים שאינם מאומתים לנגיף הקורונה, כדלקמן:

על פי הוראת השעה עד ליום 31 במרץ 2021, עובד שנעדר מעבודתו עקב היותו בבידוד לפי צו בריאות העם, יהיה זכאי לדמי בידוד בשיעור מלא של השכר, למעט עבור היום הראשון של הבידוד אשר יהיה ללא תשלום.

שיפוי מעסיקים - המדינה תשפה את המעסיקים באמצעות המוסד לביטוח לאומי, עבור היום השני של הבידוד באופן מלא ולגבי יתרת ימי הבידוד, השיפוי לגבי מעסיקים קטנים, של עד 20 עובדים יעמוד על 75% ולגבי מעסיקים מעל 20 עובדים, שיעור השיפוי יהיה 50%.

בקשות המעסיקים לשיפוי יוגשו החל מחודש פברואר 2021, זאת בכדי לתת למוסד להיערך למתן השירות, אולם הזכאות תהיה רטרואקטיבית החל מיום 1 באוקטובר 2020.

חובת דיווח מקוון לביטוח לאומי- בנוסף נקבע בחוק חובת דיווח מקוונת לביטוח לאומי על בסיס חודשי.

פחת מואץ, הוראת שעה –

כחלק מהתמודדות עם משבר הקורונה, ולצורך מתן תמריץ להשקעות ביציאה מהמשבר, ביום 15.11.2020 פורסמו תקנות למתן פחת מואץ לעסקים לרבות בתחום התעשייה, חקלאות תיירות, לפיהן רכישת ציוד המשמש לייצור הכנסה בתקופה שבין 01.09.2020 עד ליום 30.11.2021, ייהנו מפחת בשיעור כפול מזה הקבוע בתקנות הפחת.

מיסוי יחיד ונושאים כלליים

התחייבויות המעסיק כלפי העובד (לרבות כלפי בעל שליטה) לתשלום פיצויים, פנסיה, דמי חופשה וקרן השתלמות, לא יותרו בניכוי, אלא בשנת המס שבה שולמו בפועל.

תקרות, סכומים ועדכונים בקשר להפקדות בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות

הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה

החל משנת 2008 על המעסיק חלה החובה לבטח כל עובד בביטוח פנסיוני המתבצע באמצעות הפרשות העובד והמעסיק, לביטוח הפנסיוני של העובד.

בנוסף, המעסיק מחויב להפריש סכומים מסוימים לקרן פיצויי פיטורים ע"ש העובד.

שיעורי ההפרשה עלו בהדרגה, והחל מינואר 2017 עודכנו לשיעור כולל של 18.5% משכר העובד המבוטח, כמפורט:

הפרשה לרכיב פיצויים (מעביד בלבד) – 6%.

הפרשה לקופת גמל (חלק מעביד) – 6.5%.

הפרשה לקופת גמל (חלק עובד) – 6%.

- השכר המבוטח הינו השכר הקובע כפי שקבוע בחוק פיצויי פיטורים ובתקנות ויכולול את שכר הבסיס וכן את כל התוספות הקבועות להן זכאי העובד, המהוות חלק מהשכר הקובע לפיצויים, כקבוע בתקנות.
- עובד שהיה מבוטח בביטוח פנסיוני טרם תחילת עבודתו אצל המעסיק – יהיה זכאי להפרשות לביטוח פנסיוני כבר מיום העסקתו הראשון, אשר יתבצעו רטרואקטיבית בחלוף 3 חודשי עבודה אצל המעסיק או בתום שנת המס, כמוקדם מביניהם.

- עובד שלא היה מבוטח בביטוח פנסיוני טרם תחילת עבודתו אצל המעסיק – יהיה זכאי להפרשות לביטוח פנסיוני רק בחלוף 6 חודשים מיום העסקתו הראשון.
- עובד אינו רשאי לוותר על זכותו לביטוח פנסיוני ועל חובתו להפקדה במקביל למעסיק.
- החובה חלה גם כאשר מדובר בעובד זר וגם בשכיר בעל שליטה.

תקרות וסכומי הפקדה לרכיב פיצויים

שכירים ובעלי שליטה

המעסיק נדרש להפקיד ע"פ חוק 6% משכר העובד לפיצויים. סכום שהופרש לעובד מעל הסך של 2,908 ₪ לחודש ו-34,900 ₪ בשנה ייזקף כהכנסה חייבת בידי העובד. סכום מרבי להפקדת רכיב פיצויים ע"ש בעל השליטה, שיוכר בחברה כהוצאה מוכרת הינו 8.33% מהשכר הקובע לפיצויים או 12,420 ₪ בשנה (בשנת 2020), כנמוך מביניהם. סך של 12,420 ₪ הינו גם תקרת סכום כספי הפיצויים ומענקי הפרישה הפטורים ממס (לכל שנת עבודה), הן עבור שכירים והן עבור בעלי שליטה.

הפרשות לפנסיה חובה לעצמאים

- במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, אושר חוק פנסיה חובה לעצמאים, ולהלן עיקרי החוק –
- חובת ההפקדה לפנסיה חלה על עצמאים בין הגילאים 21 ל-60 והחל מיום 1.1.17.
 - עצמאים, אשר גילם היה 55 ביום כניסת החוק לתוקף (1.1.17) – פטורים מהפקדות לפנסיה.
 - חובת ההפקדה תחול על עצמאים, אשר קיים תיק על שמם במרשמי מע"מ, בעל וותק של לפחות 6 חודשים.
 - שיער ההפקדה המינימאלי יעמוד על 4.45% עד חצי מהשכר הממוצע במשק (*) ועל 12.55% מהחלק מעל מחצית השכר הממוצע במשק. כלומר, **סה"כ הפקדה עד לסך של 896 ₪ בחודש וסך של 10,762 ₪ בשנה.**
 - עצמאי שהכנסתו השנתית נמוכה מגובה שכר מינימום (הכנסה שנתית 63,300 ₪ לשנת 2020), פטור מהפקדה לפנסיה לעצמאים.

במועד הפקדת הכספים, יסווגו הכספים ככספי תגמולים, אך שליש מהכספים יסווגו כרכיב ייעודי למצבי אבטלה. עצמאי, אשר סגר את עסקו, יוכל למשוך את הסכום הצבור למצבי אבטלה (עד לתקרת הסכום שהופקד ולא יותר מסכום המשקף את מס' שנות עבודתו כעצמאי כפול הסך של 12,420 ₪, ובלבד שבאותה שנה לא קיבל מענק פרישה).

חשוב לציין כי החל משנת 2018, עצמאי אשר חייב להפקיד לפנסיה ע"פ האמור לעיל, ולא עשה כך – ייקנס ב-500 ₪ בכל שנה ע"י רשות האכיפה והגבייה במשרד האוצר, אשר החלה לאחזרונה בחיוב נישומים עצמאים בקנסות.

(* השכר הממוצע במשק לשנת 2020 הינו 10,551 ₪).

תקרות וסכומי הפקדה לקופת גמל

נישום	שיעור הפקדה חובה			תקרת שכר/הכנסה שבגינה יינתן זיכוי מס		שיעור וסכום הפקדה שנתי המקנה זיכוי מס		זיכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה		ניכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה	
	עובד	מעביד	סה"כ	חודשי	שנתי	שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום
שכיר	6%	6.5%	12.5%	8,800 ₪	105,600 ₪	7%	7,392 ₪	35%	2,592 ₪	-	-
עצמאי	-	-	-	-	211,200 ₪	16.5%	34,848 ₪	35% בגין 5.5% מסכום ההכנסה	4,065 ₪	11% מתקרת ההכנסה	23,232 ₪

- תקרת הפקדה, לקרן פנסיה מקיפה חדשה, אשר תקנה הטבת מס מירבית לשכיר – 4,212 ₪ בחודש, ו-50,544 ₪ בשנה (עובד + מעביד). הפקדות שעולות על תקרת ההפקדה יועברו באופן אוטומטי לקרן פנסיה משלימה באותה החברה שבה מנוהלת הקרן המקיפה.
- תקרת השכר אשר תגמולי המעסיק לקופת גמל (עד 7.5% מהתקרה) לא ייזקפו כהכנסה חייבת בידי העובד בעת ההפקדה – 26,378 ₪ בחודש, ו-316,530 ₪ בשנה.
- נציין כי משיכת כספים מקופות גמל לפני המועד שנקבע לכך בדיון, מחויבת במס בשיעור של 35% (או מס שולי, כגבוה מביניהם) מהסכום הנמשך, ללא זכות לפטור, קיזוז או ניכוי. יחד עם זאת, בהתאם לתיקון החוק, חוסך בקופת גמל או בקרן פנסיה ותיקה עם חשבונות ביתרה כוללת עד לסכום של 8,000 ש"ח, יכול, בתנאים מסוימים, למשוך את הכסף מבלי לשלם מס. ניתן לבדוק אם קיימות קופות גמל לא פעילות על שם העמית באתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר.

תקרות וסכומי הפקדה לקרן השתלמות

נישום	שיעור הפקדה (לא חובה ע"פ חוק)			תקרת הכנסה אשר ההפרשה בגינה פטורה		תקרת הפקדה שנתית
	עובד	מעביד	סה"כ	חודשי	שנתי	שנתי
שכיר (1)	2.5%	7.5%	10%	15,712 ₪	188,544 ₪	10% מהשכר או 18,854 ₪, כנומך מביניהם
בעל שליטה (2)	1.5%	4.5%	6%	15,712 ₪	188,544 ₪	6% מהשכר או 11,312 ₪, כנומך מביניהם
עצמאי (3)	-	-	4.5%	-	265,000 ₪	11,925 ₪

הערות

- (1) הפקדות מעל התקרה המצוינת, מצריכות זקיפת שווי בתלוש השכר של העובד.
- (2) הפקדות החברה, אשר בבעלות בעל השליטה, עד לשיעור של 4.5% מהשכר (אך לא מעל תקרת השכר של 188,544 ₪) יוכרו כהוצאה לצרכי מס ע"ש החברה.
- הפקדות של החברה מעבר ל-4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהשכר (אך לא מעל תקרת השכר של 188,544 ₪) לא יוכרו כהוצאה לצרכי מס ע"ש החברה, אך לא ימוסו בידי בעל השליטה. כלומר, נוצר חסכון במס הנובע מההפרש שבין מס חברות לבין המס האישי.
- לכן מומלץ להפקיד סך כולל בגין בעלי שליטה (חלק עובד + מעביד) של 18,854 ₪**
- (3) עבור עצמאים, יותר ניכוי מס מקסימלי מהכנסתו החייבת של הנישום בשנת המס עד להכנסה חייבת של 265 אלפי ₪, קרי הפקדה מקסימלית של 11,925 ₪.
- עם זאת, מומלץ להפקיד סך של 18,550 ₪, המשקף תקרת הפקדה שהרווחים בגינה יהיו פטורים ממס רווח הון בשיעור של 25% בעת פדיון קרן השתלמות.
- עבור נישומים עצמאים, שהם גם שכירים, ואשר על הכנסתם כשכיר הופרשו כספים לקרן השתלמות (יחד עם מעבידו), סך הניכוי יהא בסכומים מופחתים.
- (4) סכומים אשר יימשכו ע"י שכירים או עצמאים מקופת קרן השתלמות, לרבות רווחים שנצברו, יהיו פטורים ממס אם יימשכו לאחר שלוש שנים מיום התשלום הראשון לקופה, ובתנאי שימשו לצורך השתלמות הנישום או שהגיע לגיל פרישה, אך אם יימשכו לאחר שש שנים מיום התשלום הראשון לקופה, וללא כל תנאי נוסף.

תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה

עמית במעמד עצמאי או שכיר יכול להפקיד לקופות גמל לקצבה או לקרנות פנסיה בלבד. ההפקדות מיועדות לפנסיה בלבד והפקדות במסלול הוני יינתנו אך ורק במקרים בהם סכום הקצבה החודשית יעלה על 4,525 ₪ לחודש. תשלום מירבי המקנה ניכוי בשיעור של 11% וזיכוי בשיעור של 5.5% הינו 34,848 ₪ בשנה וזאת לבעלי הכנסה של 211,200 ₪ ומעלה בשנה.

תנאי המשיכה :

כספים שהופקדו בקופת גמל לקצבה ובקרנות הפנסיה החל מ- 01/01/2008 ואילך (גם בקופות שנפתחו קודם לכן) יוכלו להימשך רק בגיל פרישה ובסכומים חודשיים.

תשלום מרבי המקנה זיכוי הינו בשיעור של 7% מההכנסה החייבת עד לתקרת ההכנסה המזכה (תקרת התשלום 7,392 ₪).

ביטוח אובדן כושר עבודה

תשלומים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה עד לשיעור של 3.5% מהשכר אצל שכיר (שכר שלא לגמל) - ומההכנסה החייבת אצל עצמאי - יוכרו כהוצאה לעניין חישוב ההכנסה החייבת במס.

נקבעה תקרה לסכום השווה ל-2.5 פעמים השכר הממוצע במשק עד לסכום של 316,530 ₪ בשנה.

שכר מינימום ומכסת ימי חופשה

1. שכר מינימום

החל מיום 1 בדצמבר 2017 עודכן שכר המינימום לסכומים הבאים :
שכר חודשי (עד 42 שעות שבועיות) – סך של 5,300 ₪.
שכר לשעה – סך של 29.12 ₪.
* שכר עבודה לעניין חישוב שכר המינימום הוא השכר ברוטו, לפני ניכויים.
* החל מיום 1 באפריל 2018, שבוע העבודה במשק קוצר בשעה אחת, מ-43 שעות שבועיות ל-42 שעות שבועיות, ללא הפחתת שכר העובדים.
כפועל יוצא, עודכן השכר השעתי וחושב על בסיס של 182 שעות חודשיות, במקום 186 שעות חודשיות.

2. ימי חופשה

ביום 16 בפברואר 2016 בוצע תיקון לחוק חופשה שנתית, ועל פיו נקבעה הזכאות המעודכנת לחופשה שנתית :

זכאות בימי עבודה בפועל (נטו)	זכאות בימים	זכאות בימים	זכאות בימים	ויתק
				בשנים
5 ימים בשבוע	6 ימים בשבוע	14	16	1-5
12	14	16	18	6
14	16	18	21	7
15	18	19	22	8
16	19	20	23	9
17	20	21	24	10
18	21	22	25	11
19	22	23	26	12
20	23	24	27	13
20	24	24	28	+14

* בימי החופשה נכלל יום מנוחה אחד לכל 7 ימי חופשה.

שיעורי הפקדה לביטוח לאומי

להלן שיעורי דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות (נכון לשנת 2020):

מס' 43,890			מס' 6,165			מס' 6,164			מס' 6,164	
מס' 43,890	מס' 6,165	מס' 6,164	מס' 6,164	מס' 6,164	מס' 6,164	מס' 6,164	מס' 6,164	מס' 6,164	מס' 6,164	
14.60%	7.00%	7.60%	3.95%	0.40%	3.55%	3.95%	0.40%	3.55%	3.55%	
5.00%	5.00%	-	3.10%	3.10%	-	3.10%	3.10%	-	3.10%	
19.60%	12.00%	7.60%	7.05%	3.50%	3.55%	7.05%	3.50%	3.55%	3.55%	
12.83%	-	-	2.87%	-	-	2.87%	-	-	2.87%	
5.00%	-	-	3.10%	-	-	3.10%	-	-	3.10%	
17.83%	-	-	5.97%	-	-	5.97%	-	-	5.97%	

- מבוטח שאינו עובד ואין לו הכנסות ישלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות חודשיים בסך של 71 ₪ ו-104 ₪ בהתאמה, וסך כולל של 175 ₪ לחודש.

- דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות מינימליים לעצמאי – סך של 153 ₪ לחודש.
- לנישומים עצמאים, רצוי להקדים ולשלם את יתרת החוב בגין דמי ביטוח לאומי, עד לתום שנת המס, שאז 52% מתשלומים אלו יותרו כניכוי מההכנסה החייבת של הנישום.

רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי

להלן רכיבי הכנסה שכחים, אשר פטורים מדמי ביטוח לאומי :

1. הכנסות פאסיביות שהניב היחיד – רווח הון ממכירת נכסים, שבה ממכירת מקרקעין, הכנסות מדמי שכירות למגורים בישראל, הכנסות מדמי שכירות למגורים בחו"ל המדווחים במסלול מס הכנסה המופחת, הכנסות מדיבידנד, הכנסות מריבית.
2. רכיבי שכר המשתלמים ע"י מעסיק לעובד – הכנסות מוויתור על נכס מוחשי/בלתי מוחשי (לדוגמא: וויתור על זכות תביעה כנגד מעביד, תשלום עבור אי-תחרות, ועוד), תשלום בגין פיצויים/פדיון ימי חופשה/פדיון ימי מחלה/דמי הסתגלות בעת סיום יחסי עובד – מעביד, החזר הוצאות עסקיות שנשא העובד עבור מעסיקו, תשלום בגין דמי חברה ודמי טיפול לארגון עובדים היציג של העובד.

על פי תקנות הביטוח הלאומי תשלומים נוספים ומשמעותיים הנושאים אופי חד פעמי, נדרש לפרוס על פני חודשים קודמים לצורך חישוב החבות בדמי ביטוח.

פריסה זו עשויה להגדיל לבעלי הכנסות גבוהות את החבות בדמי ביטוח לאומי, בשל קיומה של תקרת הכנסה החייבת בדמי ביטוח ולהקטין את החבות בדמי ביטוח לאומי לבעלי הכנסות נמוכות.

חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה

החל משנת 2018, קבלן המבצע עבודות בנייה באמצעות קבלני משנה שונים, נדרש לדווח ולהמציא למוסד לביטוח לאומי פרטים אודות ההתקשרות עם קבלני המשנה.

עבודות בנייה, מוגדרות במוסד לביטוח לאומי כעבודות במסגרת הנדסה אזרחית, לרבות בניית מבנים, עבודות חפירה, סלילה, גישור, הנחת צנרת וכד'.

הדיווח ייעשה באמצעות טופס 648, בתוך 7 ימים מיום עריכת החוזה עם קבלני המשנה, או מיום תחילת ההתקשרות איתם (כמוקדם מביניהם).

היה וקבלן המשנה ימציא לקבלן הבנייה אישור רשמי מהמוסד לביטוח לאומי, על פיו הצהיר על העסקת עובדיו כנדרש ע"פ חוק, חובת הדיווח לא תחול על קבלן בנייה.

בכל מקרה שבו קבלן הבנייה לא ידווח למוסד לביטוח לאומי כנדרש, ואין בידו האישור מקבלן המשנה האמור, ייחשב אותו קבלן משנה כאילו הוא המעסיק הישיר של עובדי קבלן המשנה, בהקשר אחריותו בדבר תשלומי ביטוח לאומי ובדבר תביעות פגיעה שיגיש העובד.

קריטריונים להגשת דין וחשבון שנתי לרשויות המס

- להלן קריטריונים שכחיים המחייבים נישומים בהגשת דוחות שנתיים מקוונים לרשות המסים :
3. בעל שליטה בחברה, המחזיק בשיעור העולה על 10% מהון המניות של החברה.
 4. עצמאי, בעל עסק, ותיק פעיל במס ערך מוסף.
 5. שכיר, שהכנסתו (לרבות קצבאות ומענקי פרישה) בשנת המס חצתה את הסך של מ-651,000 ₪.
 6. שכיר, בעל הכנסה ממספר מעסיקים, אשר לא ערך תאום מס בתחילת שנת המס.
 7. שכיר, שהיו לו הכנסות נוספות (שכר אומנים/סופרים לדוגמא), ואשר לא נוכה מס בגין הכנסות אלו.
 8. שכיר, אשר הכנסתו כוללת הכנסה של בן/בת זוגו, והם אינם רשאים לתבוע חישוב נפרד.
 9. יחיד, החייב במס יסף.
 10. יחיד, שמחזור עסקאותיו מני"ע בבורסה (ישראלים או זרים) עלה על הסך של 2.53 מיליון ₪.
 11. יחיד, בעל הכנסות מריבית בסכום שעלה על סך של 645,000 ₪.
 12. יחיד, בעל הכנסות משכר דירה למגורים, העולות על תקרת הפטור, ולא שולמה בגינם מקדמת המס בשיעור 10%.
 13. יחיד, בעל הכנסות משכר דירה למגורים, בסך שנתי העולה על 338,000 ₪.
 14. יחיד, בעל הכנסות מרכוש (לרבות מקרקעין), אלא אם ההכנסה פטורה או נוכה ממנה מס מירבי/בוצעה פריסת מס.
 15. יחיד, המחזיק בחברה פרטית בחו"ל, אשר אינה נסחרת בבורסה.
 16. יחיד, המחזיק חשבונות בנק בחו"ל ו/או נכסים בחו"ל בסכום כולל של יותר מ-1,878,000 ₪.
 17. יחיד, בעל הכנסות מחו"ל (כדוגמת ניירות ערך/ריבית) שלא נוכה בגינן מס במקור.
 18. יחיד, אשר נקט בתכנון מס החייב בדיווח.
 19. יחיד, אשר העביר לחו"ל סך העולה על 500 אש"ח במהלך השנה.
- נציין כי חובת הדיווח חלה על נישומים נוספים, שכחיים פחות, ומומלץ להיוועץ עם משרדנו במידת הצורך.**
- עוד נציין, כי פקיד השומה רשאי לדרוש הגשת דוח שנתי מכל אדם, גם אם אינו חייב בהגשה.**

החזרי מס לשכירים

שכירים שאינם חייבים להגיש דוחות למס הכנסה, זכאים לקבל החזרי מס בעבור שש שנים שקדמו להגשת הבקשה להחזר. עד לתום שנת המס 2020, ניתן להגיש דוחות להחזר לשנים 2014 ואילך.

תשלום מס ביתר יכול שינבע בשל עבודה אצל מס' מעסיקים, עבודה בחלקיות השנה, אי מתן זיכויים אישיים כראוי, הפסדים בשוק ההון ועוד.

נציין, כי החל משנת 2015, רשות המיסים שולחת באופן ייזום מכתבים למי שככל הנראה זכאי להחזר מס.

איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות

לקראת סוף השנה, רשות המיסים נוהגת לדרוש הצהרות הון מנישומים בכדי לבחון את הגידול בהון הנישום ע"פ המוצהר בהשוואה להכנסות שדווחו על ידו במהלך התקופה. מוטב להכין מבעוד מועד את הנתונים ואת המסמכים שיידרשו בעתיד. רצוי לתעד כספים שהתקבלו כמתנות וכספים ששימשו בתקופה כהוצאות פרטיות בהיקפים משמעותיים (אירועים, שיפוצים, נסיעות לחו"ל וכו').

שיעורי המס לשנת 2020

שיעורי המס השוליים החלים על יחידים ועל חברות עודכנו אגב חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018.

1. להלן שיעורי המס על יחידים הצפויים לשנת המס 2020 -

שיעור מס	חברות		יחידים	
	מס	סכום	מס	סכום
10%	נח	75,960	נח	-
14%	נח	108,960	נח	75,961
20%	נח	174,960	נח	108,961
31%	נח	243,120	נח	174,961
35%	נח	505,920	נח	243,121
47%	נח	651,600	נח	505,921
50%	נח	651,601	נח	651,601

- יחיד, שהכנסתו החייבת חודשית, עלתה על 54,130 ₪ בחודש (651,600 ₪ בשנה) יהיה חייב בתשלום מס יסף בשיעור של 3% בגין הכנסותיו מעבר לסך הנ"ל, נכון לסוף שנת 2020. במידה והכנסותיו מגיעות לסך זה, תישלל זכאותו לקבלת קצבת ילדים מביטוח לאומי. הכנסה חייבת כוללת את כל סוגי ההכנסות, לרבות רווח הון, שבה מקרקעין, הכנסות פטורות, דמי שכירות למגורים וכו'.
2. שיעור מס החברות – החל מיום 1.1.18 ואילך, שיעור מס חברות הינו 23%. שיעור מס חברות הזכאיות להטבות לפי חוק לעידוד השקעות הון - חברה בעלת מפעל מועדף, אשר נמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' – 16%. חברה בעלת מפעל מועדף, אשר נמצא באזור פ' א' – החל מיום 1.1.17 הופחת לשיעור של 7.5% (משיעור של 9%). חברה בעלת מפעל טכנולוגי, אשר נמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' – 12%. חברה בעלת מפעל טכנולוגי, אשר נמצא באזור פ' א' – 7.5%.
4. מס על הגרלות והימורים – שיעור המס שיחול, החל משנת 2019, הינו 35% על זכיה מסכום שעולה על סך של 30,600 ₪.
5. מס על דיבידנד, רווח הון ומס שבה - ליחידים, שיעור המס על דיבידנד, רווח הון ריאלי ושבה ריאלי הינו 25% למי שאינו בעל מניות מהותי (מתחת להחזקה ב- 10% בנכס) ו- 30% לבעל מניות מהותי.

- לחברות, הכנסות דיבידנד מחברה ישראלית - פטורות ממס, ויחול מס חברות על רווחי הון. חשוב לציין, כי על הנישום חלה חובת הדיווח בעסקאות רווח/הפסד הון, בתוך 30 ימים ממועד המכירה.
6. מס על ריבית - שיעור המס על הכנסות ריבית הינו 25%, אלא אם כן הנכס אינו צמוד למדד, ואז המס יהיה בשיעור 15%. שיעור המס שיחול על הכנסות ריבית, ששילמה חברה לבעל שליטה בה, הינו שיעור המס השולי (או מס בשיעור 31%, כגובה מביניהם).

הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל

1. יחיד (או חברה משפחתית) המשכיר דירת מגורים לצורך מגורים בישראל, יהיה פטור ממס על הכנסותיו מהדירה בתנאי שההכנסות משכירות לא עולות על 5,100 ₪ לחודש בשנת המס 2020 (61,200 ₪ בשנה). בכל המקרים בהם ההכנסות מהשכרה למגורים חצו את תקרת הפטור ניתן לבחור במסלולי מיסוי שונים:
- מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות שמעבר לתקרת הפטור המתוקנת.
 - מיסוי בשיעור 10% על סך כל ההכנסות משכר הדירה, ללא אפשרות לניכוי, קיזוז, זיכוי או פטור.
 - מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות בניכוי הוצאות ישירות המיוחסות לפעילות השכרת הנכס (פחת, מימון, אחזקה). נציין כי בתנאים מסוימים, ניתן לשלב בין המסלולים ובחירה במסלול דיווח זה או אחר, עלולה לגזור חבות מס שונה, ולכן מוטב לפנות למשרדנו לייעוץ בנושא, ככל והדברים רלוונטיים.
- יחיד שבחר במסלול מיסוי בשיעור של 10%, נדרש לשלם את המס עבור שנת 2020 לא יאוחר מסוף ינואר 2021.
- בשנים האחרונות דן בית המשפט לא פעם בשאלת זכאותו של יחיד שבבעלותו מס' רב של דירות מגורים, ליהנות ממס בשיעור 10% על הכנסותיו מהשכרת הדירות אל מול טענת פקיד השומה לסווג הכנסות אלו כהכנסות מעסק. בעקבות מס' פסקי דין בהתייחס לסיווג הכנסות מהשכרת מס' דירות מגורים כהכנסות עסקיות ולא הכנסות פאסיביות (וכפועל יוצא – חיוב במס הכנסה וביטוח לאומי גבוהים יותר), פרסמה רשות המסים בשנת 2018 טיוטת חוזר בנושא. לעמדת רשות המסים, השכרת 10 דירות מגורים מהווה פעילות עסקית, והשכרה של 5 דירות מגורים תסווג כפאסיבית. השכרת 6 עד 9 דירות מגורים תיבחן ע"פ קריטריונים כמותיים ואיכותיים. נכון למועד זה, לא פורסם החוזר הרשמי והמחייב בנושא.
- בעת מכירת דירת מגורים, אשר הושכרה והכנסותיה דווחו במסלול מיסוי הפטור או במסלול מיסוי בשיעור 10%, לצורך חישוב השבח, יילקח בחשבון פחת שהיה ניתן לנכות (למרות שלא נוכח בפועל), אילו ההכנסות דווחו במסלול המיסוי השולי.

2. **יחיד המשכיר דירות מגורים לצורך מגורים בחו"ל**, ימוסה באחד מ-2 מסלולים לבחירתו:
- מיסוי בשיעור 15% על ההכנסה ברוטו, בניכוי הוצאות פחת בלבד (במסלול זה לא יינתן זיכוי בגין המס המשולם בחו"ל ולא יחול חיוב בביטוח לאומי בגין ההכנסה).
 - מיסוי בשיעור מס שולי על ההכנסה נטו, בניכוי הוצאות עסקיות, לרבות פחת (במסלול זה ייהנה הנישום מזיכוי המס ששולם בחו"ל ויחויב בביטוח לאומי).
3. **הכנסה מהשכרת דירת מגורים לשימוש עסקי**, מחויבת בהתאם לשיעורי המס השולי (או מס בשיעור 31%, כגבוה מביניהם) של המשכיר.
4. **יחיד המשכיר נכס מסחרי** ימוסה בשיעור מס שולי (או בשיעור מס בשיעור 31%, כגבוה מביניהם) על הרווח מהשכרת הנכס - הכנסות בניכוי פחת, מימון ואחזקת הנכס. כמו כן, יחול מע"מ על ההכנסות מהשכרת הנכס. לעניין זה, למשכירי נכסים עסקיים בני 60 ומעלה, יחול שיעור מס שולי או מס בשיעור 10%, כגבוה מביניהם.
5. **חברה המשכירה נכס למגורים** תמוסה בשיעור מס חברות.
6. **השכרת דירות לטווח קצר**, ע"פ הנחיות והבהרות מאת הנהלת רשות המסים עונה להגדרת פעילות עסקית, ולגישת מס הכנסה, בין אם מדובר על דירה בודדת או מס' דירות, מצריכה דיווח למע"מ במסגרת תיק עוסק מורשה או פטור, ומחויבת בדומה להכנסה מהשכרת נכס לשימוש עסקי.
- חוזר מוסדר בנושא טרם גובש ע"י רשות המסים, ומומלץ להיוועץ עם משרדנו בהתקשרויות מסוג זה.**
- יש לציין כי סעיף 8ב' לפקודת מס הכנסה קובע כי הכנסות מהשכרת מקרקעין ימוסו על בסיס מזומן, כך שכל תקבול בגין דמי שכירות שנתקבל בשנת 2020, ימוסה כהכנסה בשנת 2020, גם אם התקבל עבור שנים אחרות.

מיסוי מטבעות וירטואליים

במהלך שנת 2018, לאור שכיחות קיומם של מטבעות וירטואליים והשימוש בהם, פרסמה רשות המסים חוזר מקצועי המתייחס למיסוי הפעילות במטבעות וירטואליים. לעמדתה של רשות המסים, מדובר בנכס לכל דבר ועניין. המשמעות, בעיקר, הינה בחבות המס הנובעת בשל רווחים ממימוש בפועל ממטבעות אלו, שייווצרו בשל עליית ערכם, ובשל הגדרתם כנכס – ימוסו בשיעורי המס החלים על רווחי הון (שלא כמו עליית ערך מהפרשי שער של מטבעות, אשר פטורה מ(מס)).

ככל ופעילות המסחר במטבע, מגיע לכדי עסק בידי מחזיקי המטבעות, נקבע כי שיעורי המס שיחולו הם שיעורי המס השולי על הכנסה מעסק, לרבות מס ערך מוסף.

זיכויים אישיים

נקודת זיכוי מבטאת סכום מוחלט המופחת מהמס הנדרש בגין הכנסות הנישום, בהתאם למצבו האישי והמשפחתי של הנישום נקבע מספר נקודות הזיכוי להן הוא זכאי.

בנוסף, ניתנות נקודות זיכוי לאוכלוסיות מסוימות – מסיימי תארים אקדמיים, מסיימי שירות צבאי, הורים לילדים נטולי יכולת, משלמי מזונות ועוד. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2020 הינו 219 ₪ בחודש (2,628 ש"ח בשנה).

1. זיכוי בשל תרומות

ס' 46 לפקודה מעניק זיכוי בשיעור 35% **ליחיד**, ובשיעור מס חברות (23%) לחברה, בגין תרומה למוסד שאושר על ידי מס הכנסה.

הסכום המירבי לשנת 2020 בעדו יינתן זיכוי הינו הנמוך בין 30% מההכנסה החייבת ל 9,350 אלפי ₪ לשנה.

תרומות העולות על התקרה כאמור, יועברו לשנת המס הבאה ויותר לזיכוי ב-3 שנות המס העוקבות.

חשוב לציין כי זיכוי יוענק בגין תרומות למוסד, אשר קיבל אישור מנציבות מס הכנסה ע"פ סעיף 46 לפקודת מס הכנסה ולכן מוטב לבחון כי למוסד קיים אישור כאמור באתר רשות המסים.

בנוסף, יש לציין כי לעמדת פקיד השומה, תרומה שיש בגינה תמורה (למשל כרטיס למופע), אינה מהווה תרומה הניתנת לזיכוי ויש לצרף לדוח המס קבלה מקורית בגין התרומה.

2. זיכוי בשל ילדים נטולי יכולת

ס' 45(א) לפקודת מס הכנסה קובע כי יחיד תושב ישראל, שהיה לו או לבן זוגו בשנת המס ילד משותק, עיוור או בעל מוגבלות שכלית התפתחותית יהיה זכאי ל-2 נקודות זיכוי בחישוב המס על שמו בשל כל ילד כאמור.

במהלך נובמבר 2017 החלה רשות המסים להקל את הליך קבלת נקודות הזיכוי כאמור, כך שהורים הזכאים לגמלת ילד נכה מביטוח לאומי לא יידרשו עוד לצרף תעודה רפואית, ויהיו זכאים לתבוע נקודת הזיכוי ישירות מהמעסיק ללא צורך להגיע למשרדי מס הכנסה.

נציין כי ישנה זכאות להקלות מס, במקרים מסוימים, גם להורי ילדים הסובלים מליקויי למידה, הפרעות קשב והיפר-אקטיביות. במקרים אלו יש לצרף פרוטוקול מוועדת ההשמה ברשות המקומית.

3. נקודות זיכוי בגין ילדים

תיקון 170 לפקודת מס הכנסה מקנה זכאות לנקודות זיכוי להורים לילדים.

במהלך שנת 2017 אושרה הוראת שעה לשנים 2017-2018 (תוכנית "נטו למשפחה") אשר על פיה הוגדלו נקודות

הזיכוי בתחולה רטרואקטיבית מיום 1.1.17 כמפורט להלן :

1.5 נק' זיכוי לכל אחד מבני הזוג בשנת הלידה ו-2.5 נק' זיכוי בשנים העוקבות מהשנה שלאחר שנת הלידה ועד לשנה שבה מלאו לילד חמש שנים.

4. זיכוי בגין פוליסת ביטוח חיים

סעיף 45(א) לפקודת מס הכנסה, המתייחס לביטוחי חיים, מקנה אפשרות זיכוי של 25% מסכום ההפקדה מסכום ההפקדה לביטוח חיים עבור תושבי ישראל.

5. זיכוי בגין סיום לימודי מקצוע ולימודי תואר אקדמי

- מי שסיימו לימודי מקצוע וזכאי לתעודת מקצוע המוכרת על ידי משרד ממשלתי, זכאי להטבת מס באמצעות

נקודת זיכוי בודדת ממס הכנסה בשנים שלאחר סיום הלימודים.
- מי שסיים את לימודיו האקדמיים, במוסד להשכלה גבוהה מוכר בישראל, זכאי לנקודות זיכוי ממס הכנסה בהתאם לשנה שבה סיים את לימודיו ולמשך שנה אחת בלבד. ההטבה תינתן במהלך שנת המס שלאחר שנת המס שבה הסתיימו לימודי התואר או בשנה שלאחריה, לפי בחירתו.
בגין תואר ראשון – נקודת זיכוי בודדת, בגין תואר שני – 1/2 נקודת זיכוי, בגין תואר שלישי – 1/2 נקודת זיכוי.

תשלום יתרת חוב מס הכנסה לשנת המס 2020

נישום חייב בתשלומי ריבית בשיעור 4% בתוספת הצמדה למדד על סכום חובו למס הכנסה - מתום שנת המס ועד למועד התשלום בפועל. נישום זכאי לפטור מדורג מהריבית וההצמדה למס הכנסה כפי שמפורט להלן:

מועד התשלום	סך הפטור
תשלום עד תום החודש הראשון שלאחר שנת המס	פטור מלא מריבית והפרשי הצמדה
תשלום במהלך החודש השני שלאחר תום שנת המס	פטור ממחצית הריבית והפרשי ההצמדה
תשלום במהלך החודש השלישי שלאחר תום שנת המס	פטור מרבע הריבית והפרשי ההצמדה

נישום שביקש להקטין את המקדמות שנקבעו לו, ובסוף השנה מתברר שהקטנת המקדמות לא הייתה מוצדקת, יחויב בריבית והפרשי הצמדה לפי סעיף 190 (א) 2 לפקודה - ממחצית שנת המס ועד למועד התשלום.

לפני קבלת החלטה על השלמת המקדמות, יש לשקול את עלות המימון האלטרנטיבית ביחס לריבית המחויבת על ידי רשויות המס.

כמו כן, נציין כי קיימת חובת דיווח על עסקת רווח הון בתוך 30 ימים, גם אם הסתיימה בהפסד או ללא חבות מס.

סדר קיזוז הפסדים

הפסד עסקי

- הפסד עסקי שוטף יהיה בר קיזוז כנגד **כל** סעיף הכנסה חייבת באותה שנת מס.
- יתרת ההפסד העסקי שלא ניתן לקיזוז, יועבר לשנים הבאות ויהיה בר קיזוז כנגד הכנסה חייבת מעסק או משלח יד, לרבות רווח הון בעסק או במשלח יד.
- למרות שקיימת חובת קיזוז מלוא ההפסד, ורק את יתרת ההפסד שלא קוזז להעביר לשנים הבאות, ניתן לבחור שלא לקזז הפסד שוטף או מועבר, מול סכום אינפלציוני או מול רווח הון, ריבית או דיבידנד, ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.
- בהתקיים התנאים הבאים, הפסד עסקי מועבר של יחיד, יהיה בר קיזוז מהכנסות היחיד משכר :
לאותו יחיד לא הייתה הכנסה מעסק או ממשלח יד בשנת הקיזוז, אותו יחיד חדל לעסוק בעסק או במשלח יד שיצרו את ההפסד, מקור ההפסד המועבר אינו מחברת בית/חברה משפחתית/חברה שקופה.

הפסד הון

- הפסדי הון יותרו לקיזוז כנגד רווחי הון ושבה מקרקעין **בלבד**.

- הפסדי הון **שוטפים בלבד** ממכירת ניירות ערך, ניתנים לקיזוז בשנה השוטפת גם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד (ובלבד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%). כך לדוגמא: לא ניתן לקזז הפסדי הון כנ"ל כנגד הכנסות דיבידנד בידי בעל שליטה מהותי (החייבים במס בשיעור 30%).
- יתרת הפסדי הון שלא קוזזו בשנת המס השוטפת ניתנים לקיזוז במשך שנות המס הבאות לאחר השנה שבה נוצרו (למעט, כאמור, סכומים שקוזזו כנגד הכנסות ריבית או דיבידנד).
- הפסדי הון "על הנייר" (בגין ירידת ערך) לא יוכרו כהפסדי הון עד למימוש הנכס.

הפסד מהשכרת בניין

- הפסד מהשכרת בניין, ניתן לקיזוז כנגד הכנסה מכל בניין אחר בשנה השוטפת.
- הפסד מועבר לאחר קיזוז כנ"ל, יותר לקיזוז בשנים העוקבות כנגד אותו בניין בלבד (לרבות שבח).

הפסד מחו"ל

הפסד הון שנבע ממכירת נכס בחו"ל, יקוזז תחילה מול רווח הון מחו"ל, ורק לאחר מכן כנגד רווח הון בישראל.

מומליץ לבחון עיתוי מכירת נכסים החייבים במס רווח הון, לצורך ניצול הפסדי הון מועברים.

ביקורת במפתיע של שלטונות המס

לאור הגברת הפיקוח האכיפה ע"י רשויות המס, אשר מתבטאת בכמות רבה של ביקורים בבתי עסק ע"י נציגי שלטונות המס ומבצעי תצפית סמויים, אנו ממליצים לחדד בפני כלל עובדי העסק את הנהלים בעת ביקורת במפתיע מטעם רשויות המס.

ביקורות כאמור ייערכו בדר"כ ע"י זוג מפקחים מאת רשות המסים, לרוב במפתיע ולעיתים בתאום מראש, אך ייתכן גם שייערכו בסמוי – במבצעי תצפית ובהליך ביקור סטנדרטי בעסק ע"י מפקחים מחופשים ללקוחות מן השורה. לנוחותכם, [לחצו כאן לקישור](#) לחוזר מטעם משרדנו בקשר לכללי התנהגות מומלצים בעת ביקורת מאת רשויות המס וריכוז שאלות שכיחות שעולות ע"י הנישומים, בעיקר בקשר לסמכויות המפקחים בעת ביקורת במפתיע.

חוק לצמצום השימוש במזומן

במרץ 2018 אושר החוק לצמצום השימוש במזומן, אשר נועד להגביל תשלום וגביית מזומנים בשטרות ומטבעות מהארץ ומחו"ל ותחולתו נקבעה ליום 1 בינואר 2019. להלן עיקרי החוק:

- בעסקאות שמחירם עולה על סך של 11 אלפי ₪, נאסר על **עוסק** לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר עסקה או 11 אלפי ₪, כנמוך מביניהם (תקרה ספציפית נקבעה לעסקאות בין עוסקים **לתיירים**).
- בעסקאות בין **פרטיים**, שאינם עוסקים, בסכום העולה על 50 אלפי ₪, נאסר לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר העסקה או 50 אלפי ₪, כנמוך מביניהם.
- בכל תשלום בעד **שכר עבודה, תרומה, או הלוואה** אשר עולה על הסך של 11 אלפי ₪, נאסר לשלם או לקבל מזומן העולה על 10% מסך התשלום או 11 אלפי ₪, כנמוך מביניהם (לגבי מתנות ניתנה התייחסות ספציפית ותקרת התשלום הרלוונטית הינה סך של 50 אלפי ₪)

- כמו כן, החוק מגביל **הסבת שקיבול ושימוש בשקים פתוחים** וקובע כי נאסר על עוסק לקבל או למסור שיקים פתוחים בכל סכום (איסור מקביל חל על מוסר השיק) וכי ייאסר על אדם פרטי לקבל שיק פתוח על סך העולה על 5,000 ₪.

החל מיום 1 ביולי 2019, נכנסו לתוקף ההגבלות בנוגע לפירעון צ'קים, שעל פיהן לא יפרע שיק ע"י תאגיד בנקאי, בנק הדואר ובעלי רישיון למתן שירותי פקדון ואשראי, אשר מתקיים בהם אחד מהתנאים:

1. שם הנפרע אינו נקוב בשיק.
 2. צ'ק שמוסב יותר מפעם אחת וסכומו עולה על סך של 10,000 ₪ (למעט חריגים הקבועים בחוק).
- כמו כן, החל מאותו תאריך, נכנסו לתוקף הנחיות בנק ישראל המתייחסות למבנה השיק האחיד.

נציין, כי החלת ההגבלות על שימוש במזומן, תדחה עד ל-1.1.2022 לגבי:

1. תושבי יהודה, שומרון ועזה, שאינם אזרחים ישראלים.
2. אזרחים ישראלים שנותנים או מקבלים תשלום במזומן לתושבי או מתושבי יהודה, שומרון ועזה, שאינם אזרחים ישראלים.

הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ

על נישום (יחיד או חברה) המחזיק בחברות בחו"ל לצרף לדוח המס טופס 150 ולהצהיר על החזקותיו. לאחרונה עודכנו דרישות פקיד השומה ונקבע כי יש לדווח על החזקה גם בעקיפין (על כל חברה בנפרד). לעניין החזקה בעקיפין בשיעורים נמוכים – חובת הדיווח נדרשת רק אם שיעור ההחזקה בעקיפין עולה על 10%. יש לשים לב – על החזקה ישירה יש לדווח ללא קשר לשיעור החזקה, גם אם נמוך מ-10%.

השקעות בחו"ל והעברות כספים לחו"ל

- מעט לעת מחליטים נישומים, אגב זיהוי פוטנציאל השקעה בחו"ל – נדל"ן, הלוואות, רכישת זכויות בחברות שקופות או אטומות ועוד – להעביר כספים לחו"ל. נציין, לעניין זה 2 נושאים מהותיים:
1. על מנת לתכנן את הפעילות בחו"ל, מומלץ להיוועץ עם משרדנו, כדי לקבל החלטה נכונה תוך בחינת מכלול השיקולים – המבנה המשפטי והמעמד המיסוי בארץ ובחו"ל, בעלות על הנכס (בידי חברה או יחיד), האם יש אמנה למניעת כפל מס, היכן השליטה והניהול בנכס, אופן משיכת רווחים מהנכס, מחירי העברה, היתכנות מימוש ורווח הון עתידי ועוד.
 2. העברות כספים לחו"ל ע"י משקיעים ישראלים מועברים לחו"ל בהוראת המשקיעים, ע"י תאגידי בנקאיים ללא ניכוי מס במקור, ברוב המקרים, אך ורק בכפוף להמצאת אישור מפקיד השומה.
- בספטמבר 2017 השיקה רשות המסים מסלול הצהרה חדש, בתנאים מסוימים, המאפשר העברות כספים לחו"ל בפטור מניכוי מס במקור באמצעות הצהרה בבנק בלבד.
- על כל אלו השלכות בזמן הקצר והארור, ולכן מומלץ להיוועץ עם משרדנו בקשר לכל השקעה ולפני העברת הכספים.**

חובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל

החל משנת 2016, חלה חובת דיווח לרשות המסים על תושבי ישראל שעברו למדינה אחרת, ניתקו התושבות בישראל, ואשר לא עומדים במבחן "חזקת הימים" (אשר ייבחן מחדש בכל שנת מס בנפרד - בשנת העזיבה ובשנים העוקבות). תושבי חוץ אלו יהיו חייבים בהגשת דוח המפרט את העובדות שעליהן מבוססות טענותיהם בדבר ניתוק התושבות, לרבות ציון עובדות, הסברים, וצירוף מסמכים התומכים בטענותיהם. נדגיש, כי חובת הדיווח חלה גם על אלו אשר ניתקו תושבות לפני שנת 2016, ובשנת 2016 ו/או בשנים העוקבות אינם עומדים במבחן "חזקת הימים".

למען הסר ספק, חובת הגשת דוח שנתי בגין הכנסה חייבת אשר הופקה או נצמחה בישראל וממנה לא נוכה מלוא המס, תמשיך לחול על תושבי החוץ ללא קשר להגשת דוח כמתחייב ע"פ תיקון הפקודה כאמור.

היערכות בית העסק לקראת יישום תקן EMV הנוגע לעסקאות כרטיסי אשראי

ע"פ הנחיית המפקחת על הבנקים, והחל מיום 1 בינואר 2019, בתי עסק שמחזור העסקאות שלהם מול סולק אשראי העולה על 5 מיליון ₪, יידרשו ביישום ההנחיות שעיקרן שדרוג המסופים הקיימים בבית העסק כך שיעמדו בדרישת התקן. המסופים החדשים, יצריכו את הלקוחות להקליד את הקוד של כרטיס האשראי בעת ביצוע עסקאות באשראי. במידה ובית העסק לא יישם את הוראות התקן, עלולה לחול עליו סנקציה בדמות השבת כספים במקרה של זיפים והונאות. לבתי עסק שמחזור העסקאות שלהם מול הסולק נמוך מ-5 מיליון ₪, תאריך התחולה יהיה 1 בינואר 2020.

תכנוני מס החייבים בדיווח ועמדות חייבות בדיווח

רשות המיסים מעוניינת להיאבק ב"תכנוני מס אגרסיביים ולא לגיטימיים" ולשם כך נקבעה חובת גילוי בדבר **מספר פעולות ועסקאות הטעונות דיווח לרשויות המס**. הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים בטופס ייעודי – ט' 1213.

בין היתר, רשימת תכנוני המס החייבות בדיווח כוללות:

רכישת חברה בעלת הפסדים בתנאים ובסכומים מסוימים, רכישת חברה זרה במדינה שאינה מדינה אמנה, תשלומי דמי ניהול לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, מכירת נכסים לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, פירעון חוב של בעל מניות מהותי ברבעון האחרון של השנה ומשיכת הסכום בחזרה ברבעון הראשון של השנה העוקבת, מחילת חוב לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, מכירת נכס לקרוב בתנאים ובסכומים מסוימים, זקיפת שווי שימוש ברכב בניגוד לתקנות מס הכנסה ועוד.

בנוסף, החל משנת 2016 ואילך, חלה חובת דיווח שנתית, במסגרת הגשת הדוח השנתי לפקיד השומה, בגין **עמדה הנכללת בדוח השנתי למס הכנסה, העומדת בניגוד לעמדה שפרסמה רשות המסים**, אשר יתרון המס הנובע ממנה עולה על סכום שנקבע לעניין מע"מ בנפרד ולעניין מס הכנסה בנפרד.

בין יתר העמדות שפורסמו בתחום פקודת מס הכנסה ומע"מ: זקיפת שווי שימוש בניגוד לתקנות, חלוקת דיבידנד מרווחי שיערוך, ניכוי תשומות בחברות החזקה, ניכוי תשומות דירת מגורים ע"י חברה ועוד.

הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים בטופס ייעודי – ט' 1346.

חוות דעת חייבת בדיווח

החל משנת 2017, במסגרת הגשת דוחות 2016 ואילך, נישום שקיבל חוות דעת בכתב, מרואה חשבון או מעורך דין, בקשר לפעולה הכלולה בדוח המס השנתי שלו – חייב לדווח עליה, בהתקיים תנאים מסוימים, בטופס ייעודי – ט' 1345.

ספירת, הערכת והשמדת מלאי עסקי

יש לערוך ספירת מלאי ליום 31.12.20 ע"פ ההנחיות המצ"ב כנספח ד' לחזור זה – "הנחיות לספירת המלאי". ניתן, ללא אישור פקיד השומה, לערוך הספירה בתוך 10 ימים לאחר תאריך זה תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות. ניתן, באישור פקיד השומה, לערוך ספירת המלאי בתוך 30 ימים לפני/אחרי תאריך זה, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות, ובכפוף לפניה מראש ובכתב אל פקיד השומה. נישום, אשר בכוונתו להשמיד מלאי עסקי, נדרש למסירת הודעה בכתב על כוונתו להשמדת המלאי, 30 ימים מראש, לפקיד השומה, תוך ציון כתובת שבה מצוי המלאי המיועד להשמדה, מועד מתוכנן להשמדת המלאי, ושווי המלאי. כמו כן, על הנישום לערוך פרוטוקול השמדת מלאי, אשר יכלול את המועד, האופן והסיבות להשמדת המלאי ואת פרטי המלאי המושמד, לרבות שם הפריט ומס"ד.

בדיקת חתך הכנסות והוצאות

יש לערוך בדיקת חתך הכנסות והוצאות לסוף השנה. יש להבחין בין דיווח על בסיס מזומן לדיווח על בסיס מצטבר.

לנישומים המדווחים על בסיס מזומן מומלץ –

1. לדאוג כי כל ההוצאות, לרבות: משכורות, סוציאליות, טלפון, חשמל, צרכי משרד, פרסום, מסים עירוניים ועוד – ישולמו עד ליום 31.12.20, על מנת שינוכו מההכנסה החייבת בשנת 2020. לעניין זה נציין, כי רכישת מוצרים ושירותים מסוימים (צרכי משרד, מנויים שנתיים, תשלומי דמי חבר ועוד) ותשלום בעבורם ייחשבו להוצאה בשנת הרכישה, ככל ומדובר על סכומים סבירים, ובידי פקיד השומה הסמכות לפסול עסקאות חריגות בטענת הקבלת הכנסות להוצאות.
2. לדחות קבלת מקדמות מלקוחות לשנת המס 2021.

לנישומים המדווחים על בסיס מצטבר מומלץ –

1. להקדים השלמת עסקאות לרכישת שירותים ומוצרים שוטפים (שאינם מלאי או רכוש קבוע). לעניין זה שוב נדגיש, כי ההוצאה תותר בניכוי כל עוד הרכישה בסכומים סבירים וחלק ממהלך העסקים הרגיל. נדגיש, כי עיקר ההבדל בין נישומים המדווחים על בסיס מזומן, לבין המדווחים על בסיס מצטבר, הוא בכך שהמדווחים על בסיס מצטבר אינם חייבים לשאת בתשלום בשנת 2020, על מנת שההוצאה תותר בניכוי.
2. לדחות הפקת חשבוניות בגין שירותים שטרם ניתנו או טובין שטרם סופקו. לעורכי דין או נישומים אחרים, המנהלים חשבונות נאמנות והוצאות לקוח, חשוב לבדוק את הרכב יתרת החשבונות, ולוודא כי אין סכומים שנצברו בחשבונות אלו המהווים שכר טרחה בידם, ואשר טרם דווחו כהכנסה.

מחזור עסקי, טיב ניהול החשבונות וחובת ניכוי מס במקור

למחזור העסקי של העסק יש השפעה על מס' גורמים מהותיים, בין היתר:

1. מקדמות מס הכנסה -

מקדמות מס הכנסה נקבעות כשיעור מהמחזור העסקי, וייתכנו מקרים שבהם הגידול בהיקפי הפעילות אינו מתורגם לכדי רווח שמצריך תשלום מקדמות באותו שיעור, ולכן מומלץ להיוועץ עם משרדנו ככל וחל גידול מהותי בהיקפי הפעילות של העסק.

2. שיטת ניהול פנקסי החשבונות -

לנישומים עצמאיים ולשותפויות, הגדלת המחזור העסקי, עלול לאלץ מעבר משיטת ניהול פנקסי חשבונות חד צידית, לשיטת ניהול חשבונות כפולה.

לפיכך, יש לבחון האם ע"פ הוראות ניהול ספרים, גובה המחזור העסקי והענף העסקי, נדרש המעבר כאמור.

3. טיב ניהול פנקסי החשבונות -

בהתאם להוראות ניהול ספרים, נקבעו קריטריונים המבוססים בעיקר על המחזור העסקי ומס' המועסקים, אשר על פיהן נקבע טיב ניהול החשבונות.

מומלץ לכל בעל עסק, לבחון עם משרדנו איזה ספרים עליו לנהל ע"פ סוג הענף, המחזור וכמות המועסקים וזאת ע"פ הוראות ניהול ספרים.

4. חובת ניכוי מס במקור -

חובת ניכוי מס במקור, לעניין תשלום עבור שירותים ונכסים, חלה על מי שמחזור עסקיו עולה על הסכומים שנקבעו, על גופים מסוימים ללא קשר לסך המחזור, ועל מי שחייב בניהול פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה ע"פ הוראות ניהול ספרים. נציין כי ישנן תקנות המחייבות ניכוי במקור ללא תנאי מקל, כגודמת תשלום בגין שכ"ד. הסנקציה על מי שאינו מציית לחובת הניכוי במקור חמורה וכוללת אי הכרה בהוצאות מהן לא נוכה מס. לפיכך, אנו ממליצים לכל מי שטרם החל ליישם הוראת חוק זו, לפנות למשרדינו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

מיסוי חברות

חברות משפחתיות וחברות בית

חברה משפחתית

1. חברה משפחתית היא חברה שכל בעלי מניותיה הם בני משפחה מדרגה ראשונה.
2. החל משנת 2014 חברה תוכר כחברה משפחתית רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, וחברה שלא תעשה זאת לא תוכל להפוך למשפחתית בעתיד.
3. בכדי לחדול מלהיות חברה משפחתית יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות משפחתית. **על חברה שרוצה לחדול מלהיות משפחתית ב 2021 להודיע עד סוף נובמבר 2020.**
4. חברה אשר בחרה לחדול מלהיות חברה משפחתית, לא תוכל לשוב בעתיד ולהיחשב כחברה משפחתית.
5. הכנסתה החייבת של חברה משפחתית, תיוחס לנישום המייצג בחברה.

חברת בית

1. חברת בית היא חברת מעטים כהגדרתה בסעיף 76 לפקודה (דהיינו חברה שלציבור אין עניין בה, ומס' בעלי המניות בה אינו עולה על 20), ואשר כל נכסיה הם בניין או קרקע (שהושלמה בניית הבניין עליה בתוך 5 שנים ממועד תחילת החזקה בקרקע), או מזומנים המיועדים לרכישת נדל"ן, או מניות בחברת בית אחרת, או מניות באיגוד מקרקעין.
2. החל מינואר 2018, חברה תוכר כחברת בית, רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, ותעמוד בתנאים הקבועים בסעיף 64 לפקודת מס הכנסה.
3. בכדי לחדול מלהיות חברת בית, יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות חברת בית. **על חברה שרוצה לחדול מלהיות חברת בית ב 2021 להודיע עד סוף נובמבר 2020.**
4. חברה אשר בחרה לחדול מלהיות חברת בית, לא תוכל לשוב בעתיד ולהיחשב כחברת בית.
5. הכנסתה החייבת של חברת בית, תיוחס לכלל בעלי מניותה, בהתאם לחלקם בזכויות לרווחי חברת הבית.

ע"פ חוזר מאתר המוסד לביטוח לאומי מחודש מרץ 2018, הכנסות מדיבידנד, שמקורן בחברה משפחתית או בחברת בית, חייבות בדמי ביטוח לאומי בסוף אותה שנה שבה הופקה ההכנסה, ולא במועד חלוקת הדיבידנד בפועל (כפי שהיה עד לשנת 2007).

בנוסף, ביום 10 בנובמבר 2019, פרסם המל"ל הנחיה פנימית, על פיה הודיע כי החל משנת 2018 יחול על בעלי מניות בחברה משפחתית (ע"פ שיעור החזקתם) חיוב בדמי ביטוח לאומי ודמי בריאות, על כל רווחיה של חברה משפחתית, לרבות הכנסות הפטורות מדמי ביטוח לאומי במעמד יחיד.

חברות ארנק

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, התווסף סעיף 62א' לפקודת מס הכנסה, אשר קבע כי החל משנת 2017 חברות מסוימות, בתנאים מסוימים, יוגדרו כ"חברות ארנק", שקופות לצרכי מס הכנסה, וכי הכנסותיהן ייוחסו לבעל השליטה בהן, ויחויבו במס כהכנסותיו האישיות, לפי שיעורי המס השולי החלים עליו, כאילו הפיק את ההכנסות באופן ישיר. הסעיף מגדיר 2 סוגי חברות, כדלקמן:

1. חברת ניהול או מתן שירותי "נושא משרה" –

חברת מעטים, בשליטת 5 בעלי מניות לכל היותר, אשר הכנסתה נובעת מפעילות בעל המניות בה ממתן שירותי ניהול או מתן שירותי נושא משרה לחברת המטרה.

(הגדרת "נושא משרה" – מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, דירקטור, או כל תפקיד אחר אשר כפוף במישרין למנהל הכללי).

הסעיף לא חל על חברות, אשר בעל המניות בהן הוא גם בעל מניות מהותי (בשיעור 10% ומעלה) בחברה המטרה, מקבלת השירותים.

2. חברה שלגבי שירותיה מתקיימים יחסי עובד/מעביד –

חברת מעטים, בשליטת 5 בעלי מניות לכל היותר, אשר הכנסתה נובעת מפעילות בעל המניות בה כעובד בחברת המטרה, אשר לגביהם מתקיימים יחסי עובד מעביד.

(הגדרת יחסי עובד מעביד לעניין זה – אם לפחות 70% מהכנסות החברה נובעות מלקוח אחד והשירות ניתן במשך 30 חודשים לפחות מתוך תקופה של 4 שנים, כלומר – עלול לחול על הכנסות החברה בדיעבד).

הסעיף לא חל על חברות, אשר מעסיקות 4 עובדים (שאינם קרובים) לפחות, על שותפים בשותפות עו"ד ורו"ח ועל חברות אשר בעל המניות בהן הוא בעל מניות מהותי בחברת המטרה, מקבלת השירותים.

לאור כל האמור, כל בעל חברה המעניקה שירותי ניהול וייעוץ נדרש לבחון האם הסעיף חל על חברתו ועליו, ולשקול הטיפול הנדרש, לרבות: פירוק החברה, עדכון הסכמי התקשרות, עדכון מקדמות מס הכנסה ועוד.

מיסוי עודפי רווחים לא מחולקים

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, תוקן סעיף 77 לפקודת מס הכנסה, כך שהרחיב, החל משנת 2017, את הסמכות שניתנה לפקיד השומה לכפות חלוקת רווחים כלואים בחברות, וזאת לאחר התייעצות עם וועדה ייעודית ולאחר מתן זכות שימוע לחברה, עליה יש כוונה להחיל את הסעיף.

במידה ותמצא הוועדה כי כפיית החלוקה לא תזיק לקיומה ופיתוחה של החברה (תנאי בסיסי להחלת הסעיף), רשאית הוועדה לכפות חלוקת דיבידנד בגין סכום המהווה 50% מרווחי החברה בכל שנה.

עם זאת, נקבעו המגבלות הבאים:

1. לא ניתן לכפות חלוקת עודפים, במידה והרווחים הראויים לחלוקה של החברה אינם עולים על 5 מיליון ₪.

2. לא ניתן לכפות חלוקת עודפים, במידה והרווחים לא נוצרו ב-5 שנים שחלפו למועד החלוקה.

3. הרווחים הרואיים לחלוקה שיישאררו לאחר החלוקה, לא ייפחתו מ-3 מיליון ₪.

לאור האמור, כל חברה בעלת עודפים העולים על 5 מיליון ₪ נדרשת לבחון בהקדם האם תנאי הסעיף חלים עליה, ולבחון עם משרדנו את אופן הטיפול- כל מקרה לגופו - לרבות: קביעת תוכניות השקעה של הרווחים הכלואים לצורך קיומו ופיתוחו של העסק, חלוקת דיבידנד יזום, עדכון הפרשות חשבונאיות אשר שוחקות את עודפי החברה, ועוד.

פירוק חברות לא פעילות

לקראת תום שנה המס, יש לשקול ביצוע של הליך פירוק מרצון עבור חברות שאינן פעילות.

במקרים רבים, פירוק מרצון כאמור, עלול להניב מס' יתרונות, ובין היתר:

- חסכון בתשלום אגרות שנתיות לרשם החברות וביטול דרישה להגשת דוח שנתי למשרד המשפטים.
- הימנעות מסיווג החברה כחברה מפרת חוק בשל אי הגשת דוח שנתי כאמור ו/או אי תשלום אגרת רשם כאמור, אשר עלולה להקשות על פעילות השוטפת של חברות פעילות קשורות (הטלת קנסות, פסילת פטור מניכוי מס במקור, פסילת אישור ניהול ספרים ועוד).
- אפשרות לקיזוז הפסדי הון בידי בעל המניות, בחברות מפסידות אשר פעילותן מומנה ע"י בעל המניות. כאשר אם לא ניתן לקזז את הפסד ההון בשנה שבה נוצר (כנגד רווח הון מכל סוג שהוא וגם כנגד הכנסות מריבית או דיבידנד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%), אזי אותו הפסד יעבור לשנים הבאות עד קיזוזו בעתיד.

הגדרת "עסק קטן" (מחזור עסקי עד 5 מיליון ₪)

ע"פ כללי הבנקים, תאגיד אשר ימסור לבנק אישור חתום ע"י רואה החשבון, על פיו מחזור עסקי, בשנה שקדמה למועד האישור, אינו עולה על 5 מיליון ₪, יסווג ע"י הבנק כ"עסק קטן" וכפועל יוצא, יחולו על חשבוננו תעריפי חיובי עמלות נמוכים. לפיכך, מומלץ לפנות למשרדנו לטובת המצאת אישור, בעבור עסקים העומדים בתנאי האמור.

הטבות במס בשל "מפעל טכנולוגי"

במסגרת התיקון לחוק עידוד השקעות הון החל משנת 2017, ניתנות הטבות מס לחברות בעלות "מפעל טכנולוגי מועדף". חברות העונות להגדרה, ואשר עומדות בתנאים שבחוק עידוד השקעות הון, יהנו משיעורי מס מופחתים על הכנסתם הטכנולוגית, הן ברמת החברה והן ברמת היחיד. על החברה יחול מס מופחת בשיעור של 7.5% עד 12%, לעומת שיעור מס רגיל של 23%. בעת חלוקת דיבידנד ליחיד תושב ישראל, יחול מס מופחת בשיעור של 20%, לעומת שיעור מס רגיל של 30%. לחברות העוסקות בתחום, מומלץ לפנות למשרדנו לבחינת היתכנות החלת החוק עליהן.

משיכת כספים מהחברה ע"י בעל מניות מהותי – סעיף 3 (ט'1)

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, נוסף לפקודת מס הכנסה סעיף הדין במיטת שיחול החל משנת 2017, על משיכות של בעל מניות מהותי (ושל קרובו) מחברה בשליטתו. לעניין זה, הסעיף מגדיר משיכות כספים, במישורין ובעקיפין, גם הלוואות/השאלות/מזומנים/ניירות ערך/העמדת פקדון/בטחות נכס בבעלות החברה לשימושן של בעל המניות (חפצי אומנות, תכשיטים, כלי טיס ושיט, דירות ועוד).

ע"פ הוראות הסעיף, **בתנאים מסוימים**, משיכת כספים בסכום מצטבר העולה על 100 אלפי ש"ח (ואף ביום בודד במהלך השנה) תצריך דיווח לפקיד השומה, ובמידה ולא תיפרע עד לתום שנת המס העוקבת לשנה בה בוצעה המשיכה, תחשב בידי בעל המניות המהותי כהכנסה מדיבידנד או הכנסת עבודה, ובכפוף יחול חיוב במס.

הסעיף מחריג מס' אירועים ומקרים, ולכן **מוטב שכל בעל שליטה בחברה, ייבחן את יתרת חשבונו בספרי החברה שבשליטתו, וככל והיתרה עולה על הסך של 100 אלפי ש"ח ו/או שבבעלות החברה דירה או נכס אחר שהועמד לרשות בעל המניות או קרובו, ייפנה למשרדנו לבחינת אפשרויות הטיפול.**

הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט) ולפי ס' 3(י) לפקודת מס הכנסה

1. הלוואות לעובדים ולבעלי שליטה – סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3 (ט) בגין יתרות חובה על הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית נמוכה מזו שקבע שר האוצר, לעובדים, לספקי שירותים ולבעלי שליטה. שיעור הריבית השנתי לשנת 2020 הינו 3.49% וע"פ הוראות חוק מע"מ, הריבית חייבת בתשלום מע"מ (שיעור הריבית כאמור כולל בתוכו את מרכיב המע"מ). הלוואות עד לסך של 7,800 ש"ח - אינן חייבות בריבית כאמור, אלא בשיעור עליית המדד בלבד.

2. הלוואות בריבית נמוכה – סעיף 3(י) לפקודת מס הכנסה

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3(י) בגין הלוואות "מוטבות" שניתנו ללא ריבית או בריבית הנמוכה מהריבית המינימלית שנקבעה בתקנות מס הכנסה. סעיף זה יחול כאשר מתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן ההלוואה לבין מקבלה, ובעיקר בהלוואות בין חברות קשורות. שיעור הריבית השנתי לשנת 2020 הינו 2.62% וע"פ הוראות חוק מע"מ, הריבית חייבת בתשלום מע"מ. הסעיף לא יחול על הלוואות, אשר חל עליהן סעיף 3(ט) כאמור.

3. הלוואות צמודות מטבע חוץ

היה וההלוואה היא הלוואה במטבע חוץ, שיעור הריבית הקבוע המינימלי הינו 3% + שינוי שער החליפין של אותו מטבע. שיעור ריבית זה אינו חל על יתרות שמהותן יתרות ספקים ולקוחות בשל מכירות וקניות שוטפות. נציין כי, ככלל, יש לעגן ולתעד ההלוואות המצוינות לעיל, בהסכמים בין הצדדים ובכתב.

הגשת דוחות מס לשנת המס 2019

מומלץ להגיש דוחות לשנת המס 2019, לא יאוחר מיום 31.12.20 וזאת כיוון ששומות מס עצמיות הופכות לשומות סופיות תוך ארבע שנים מתום שנת המס בהן הם הוגשו. כלומר, שומה סופית בגין דוח לשנת 2019, אשר יוגש לאחר 31.12.20 תופק רק ב-1.1.2026, ואילו במקרה בו יוגש הדוח עד לתום שנת 2020, תופק שומה סופית זו כבר ב-1.1.2025.

שמירת מערכת החשבונות

יש לשמור את מערכת החשבונות במשך 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת, או במשך 6 שנים מיום הגשת הדוח לאותה שנת מס, לפי המאוחר.

לאחר 31.12.20 ניתן להשמיד את פנקסי החשבונות לשנת 2013, בתנאי שהדוח לשנת 2013 הוגש עד 31.12.14.

המסמכים שיש לשמור:

1. במקרה של מסמכי תיעוד חוץ - חשבוניות ספקים, דפי בנק וכו'.

2. אין חובה לשמור עותק מודפס של מסמכים כגון חשבוניות מס/ תעודות משלוח/ ספר הזמנות המופקים מהנהלת החשבונות ממוחשבת.

חשוב - יש להקפיד על שמירת הגיבוי באופן תקין כדי שניתן יהיה לשחזר את הנתונים. לבעלי מערכת חשבונות ממוחשבת, חלה חובה לצייד את מערכת החשבונות במנגנונים אשר יבטיח רצף ושלמות בקרות אירוע של הפרעות או הפסקות בזרם החשמלי. מסמכים שאין חובה לנהלם לפי הוראות ניהול ספרים כגון מסמכים סטטיסטיים, רישומים פנימיים, ופרוטוקולים, אך נוהלו מרצון או מכוון דין אחר, יש לשמור במשך 3 שנים מיום הגשת הדוח.

מס ערך מוסף וניכויים

ניכוי הוצאות מהכנסות החברה

ככלל, סעיף 17 לפקודת מס הכנסה מגדיר הוצאה מוכרת כ"הוצאה ששימשה בייצור הכנסה", אלא אם נקבע חד משמעית בסעיף אחר, שהוצאה זו אינה מוכרת. בחישוב הכנסה החייבת של החברה, מופחתות ההוצאות המותרות בניכוי מהכנסותיה. להלן יובאו דגשים, למס' הוצאות המצריכות התייחסות ותשומת לב:

1. **שיפוצים** – עלויות שיפוצים, אשר במהותן מהוות "שמירה על הקיים", יותרו בניכוי כהוצאות אחזקה שוטפות, בעוד שעלויות מהותיות בגין שיפוצים, אשר במהותן בעלות אופי הוני, יוכרו כהשקעה ברכוש קבוע שיותרו כהוצאת פחת על פני תקופת אורך חיי הנכס/ההשקעה.

2. **מתנות** – הוצאות בגין מתנות ללקוחות/ספקים, שניתנו במסגרת העיסוק ולשם ייצור הכנסה, יותרו בניכוי עד לסך של 210 ₪ עבור כל מתנה. מתנות לעובדים יותרו בניכוי בתנאי שייזקף רכיב שווי בתלוש שכר העובד, בסך המתנות שהוענקו. יש לתעד קבלות ורשימת הלקוחות והספקים מקבלי מתנות עבור כל הוצאה שנשא העסק.

3. **נסיעות לחו"ל** – בגין השתתפות בתערוכות, קונגרסים, השתלמויות וירידים יותרו בניכוי ככל ומקיימות את האמור בסעיף 17 לפקודת מס הכנסה כאמור.

סך ההוצאה אשר תותר בניכוי, בגין כרטיסי טיסה, לינה, שכירות, והוצאות אחרות – משתנה מטיסה לטיסה, בהתאם לכמות משתתפים, ימי הנסיעה העסקיים וכו'.

כרטיסי טיסה לנסיעה עסקית, במחלקת תיירים ובמחלקת עסקים, יותרו בניכוי בשיעור של 100% ובמחלקה ראשונה, יותרו בניכוי עד לגובה מחיר כרטיס הטיסה במחלקת עסקים.

יש לתעד בדוח נסיעה לחו"ל, בצירוף כל האסמכתאות והקבלות הקשורות לנסיעה העסקית, שבו ייכלל כל המידע באשר לנסיעה והיותה עסקית, לרבות: מטרת הנסיעה, כמות המשתתפים, יומן פגישות, מסמכי מו"מ עם לקוחות/ספקים, מסמכי התקשרות וכו'.

4. **אירוה וכיבוד** – הוצאות **כיבוד** קל בעסק: שתייה קרה/חמה, עוגיות, כיבוד בסיסי, פירות וירקות, יותרו בניכוי בשיעור 80% מסך ההוצאה.
 הוצאות **אירוה** לא יותרו בניכוי, אלא אם מדובר בהוצאה עבור אירוה לקוח/ספק מחו"ל, ובסכום סביר.
5. **מחקר ופיתוח** – הוצאות מחקר ופיתוח יותרו בניכוי לצרכי מס על פני 3 שנים, אלא אם אושרו ע"י המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר, ואז יותרו בניכוי עם היווצרותן, בסכומן המלא.
6. **ימי גיבוש לעובדים** – הוצאות בגין אירועי גיבוש עובדים, יותרו בניכוי כאשר טובת המעסיק גוברת על טובת העובד, ולא יצריכו זקיפת שווי בתלוש העובד, בהתקיים התנאים הבאים:
 צרכי העבודה מצדיקים עריכת גיבוש לעובדים ומטרתה שיפור העבודה וממשקים בין העובדים, ההחלטה על קיום האירוע היא של המעסיק, ימי הגיבוש נחשבים ימי עבודה שבגינם משולם שכר מלא, העובדים אינם זכאים לצרף בן/בת זוג לאירוע, פעילות הגיבוש נערכת רק במהלך שבוע העבודה, ל"ז הפעילות נקבע או מאושר על ידי המעסיק, הפעילות נערכת בישראל, הפעילות כוללת הרצאה מקצועית או פעילות העשרה.
 יש לתעד מסמכים מאמתים לקיום כל התנאים הנ"ל.
 אירועי גיבוש שלא עומדים בתנאים האמורים, יותרו בניכוי רק בתנאי שייזקף שווי בתלוש השכר של העובדים.
7. **לימודים** – הוצאות לימודים, לרבות הוצאות לרכישת השכלה אקדמית או לרכישת מקצוע לא יותרו בניכוי.
 עם זאת, השתלמויות מקצועיות לצורך שמירה על הקיים, יותרו בניכוי כהוצאה עסקית.

תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ

תקרת ההכנסות לעניין עוסק פטור בשנת 2020 הינה סך של 100,491 ₪.
 טרם הושלמה הסדרת החקיקה שהוצאה בשנת 2018, להעלות את תקרות המחזור לעוסק פטור לסך של 150,000 ₪ בשנה, והכללת עסקים נוספים כעוסקים פטורים.

זוח מע"מ מפורט

- שיטת הדיווח למע"מ עברה בשנים האחרונות בהדרגה לדיווח מקוון. שיטה המאפשרת לרשויות מע"מ לעקוב בזמן אמת תוך הצלבת נתוני דיווח בין העוסקים אחר דיווחי חשבוניות וזיכויים.
 נכון להיום, חובת הדיווח המפורט למע"מ חלה על עוסקים כמפורט להלן:
1. חברות ושותפויות בהן אחד השותפים מאוגד כחברה- ובתנאי ומחזורן לשנת 2014 גבוה מ- 1.5 מיליון ₪, או שחייב לפי כל דין בהכנת מאזן, וכן מינוי רואה חשבון מבקר, או מבקר אחר כאמור בסעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות.
 2. עצמאים ושותפויות בהן כל השותפים עצמאים: בתנאי ומחזורם לשנת 2014 גבוה מ- 2.5 מיליון ₪, או שחלה עליהם חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי השיטה הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות.
 3. מלכ"רים, אשר מחזורם השנתי עולה על 20 מיליון ₪.
 4. מוסדות כספיים, אשר מחזורם השנתי עולה על 4 מיליון ₪.
- יובהר כי חובת הדיווח המפורט אינה תלויה בקבלת הודעה מרשות המסים, ובהתאם, אין באי קבלת הודעה בכדי לפטור את חובת הדיווח המפורט לעונים לאחד מהקריטריונים דלעיל.

לנוחותכם, לקישור לאתר רשות המסים המאגד שאלות שכיחות בנושא הדיווח המקוון : [לחץ כאן](#).

מועד הגשת דוח מע"מ מפורט

להלן מועדי הדיווח והתשלום שחלים על ציבור העוסקים :

1. **עוסקים החייבים בדיווח מפורט** ישדרו וישלמו את המס הנובע מהדוח התקופתי המפורט לא יאוחר מיום ה-23 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
- לעניין זה חשוב לציין כי יש לדווח את הדוח התקופתי ולשלם את המס הנובע, באמצעות כרטיסי אשראי/ הרשאה לחיוב בנק/ מייצג המקושר למערכת השע"מ ובעל הרשאת חיוב/ בדואר עם שובר שכולל בר-קוד, ומיד אגב שידור הקובץ המפורט.
2. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט, אשר משדרים את הדוח התקופתי ומשלמים באופן מקוון**, יהיו רשאים לדווח ולשלם לא יאוחר מיום ה-19 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
3. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט, ואשר משלמים את הדוח התקופתי באמצעות שובר עם בר-קוד שהופק ע"י המייצג**, יהיו רשאים לדווח לא יאוחר מה-15 לחודש, ולשלם יומיים לאחר מכן.
4. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט**, מועד הגשת הדוח התקופתי ותשלום המס הנובע הינו לא יאוחר מיום ה-15 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
5. **עוסק המגיש דוח להחזר מעל סך של כ 18,184 ₪ מחויב להגיש את הדיווח המפורט.**

הכרה בחובות אבודים והפרשות להתחייבויות תלויות

1. רצוי לטפל בחובות מסופקים ואבודים עד לתום שנת המס 2020. חובות אבודים מוכרים כהוצאה רק אם מדובר בחובות עסקיים, ויוכח לפקיד השומה ולמנהל מס ערך מוסף כי נעשו כל המאמצים לגביית החוב, וכי אפסו סיכויי גבייתו. יש להמציא אסמכתאות המצביעות על ניסיונות הגבייה ואישור עו"ד כי אפסו סיכויי גביית החוב, לאחר שננקטו כל ההליכים המשפטיים לגבייתו ובמידה ואכן כך, יש להפיק חשבונית זיכוי לחייב ולהעביר הודעה על כך למס ערך מוסף ע"פ הוראות פרשנות מע"מ 2/2012 בדבר חובות אבודים.
- לחלופין, היה ומדובר על חוב זניח, אשר אפסו סיכויי גבייתו והוצאות גבייתו עולות על סך החוב עצמו – יש להפיק חשבונית זיכוי ללא המצאת אישור מעו"ד, וזאת בהתאם לפס"ד "דלק השרון".
2. רצוי לבחון האם עומדות כנגד העסק תביעות כספיות, בגין אירועים הקשורים לפעילות העסקית שידוע ברמת וודאות גבוהה כי החוב ישולם – ראוי לתת ביטוי להוצאה הצפויה בדוחות הכספיים של החברה.

ניכוי מס תשומות – סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים

ע"פ חוק מע"מ, נכסים או שירותים לעוסק, לצרכי עסקו או לשימושו העסקי, יהוו תשומות מוכרות ומי אשר בידו חשבונית מס כדין, רשאי ליהנות מניכוי התשומות הגלומות בחשבונית.

הוצאות כיבוד – ככל שמדובר על כיבוד קל ובסיסי (קפה, תה, סוכר..) או שמדובר על כיבוד בסיסי לטובת כנסים ללקוחות וספקים או אירועי קידום מכירות, ניתן להכיר במס התשומות במלואו.

הוצאות אירוח (הוצאות ששולמו מחוץ לכותלי העסק) – אינן מותרות לניכוי, למעט אירוח לקוח/ספק מחו"ל. הוצאות הסעות מאורגנות לעובדים – אם יוכח כי ההסעה היא לנוחות המעביד ואין טובת הנאה בידי העובד (לדוגמא: הסעה למס' רב של עובדים, שמאורגנת וממומנת ע"י המעביד, הכרחית בשל תנאי עבודה מקום העבודה וכו') מס התשומות יותר לקיזוז במלואו.

אירועי גיבוש עובדים – בדומה למס הכנסה התרת תשומות ניתנת בגין אירועי גיבוש לעובדים – ככל שטובת המעביד גוברת, התשומות יוכרו במלואן.

שווי שימוש ברכב

החל מינואר 2010 נכנסה לתוקף שיטת החישוב הליניארית לקביעת שווי השימוש ברכב צמוד.

ע"פ השיטה הליניארית סכומו החודשי של שווי השימוש נגזר ממחיר הרכב מוכפל בשיעור של 2.48%.

השיטה הליניארית חלה לגבי כלי רכב שנרכשו החל מ- 1.1.10 ואילך.

זקיפת שווי השימוש לכלי רכב שנרכשו לפני אותו תאריך, תמשיך להתבצע בהתאם לשיטת קבוצות המחיר.

- יש לציין כי מוענקת הפחתה של 500 ₪ (נכון לשנת 2020) משווי השימוש החודשי, בעבור שימוש ברכבים היברידיים והפחתה של 1,010 ₪ (נכון לשנת 2020) משווי השימוש החודשי, בעבור שימוש ברכבים היברידיים הנטענים מרשת חשמל ולרכבים חשמליים.

- רשות המיסים מפרסמת את המחיר לצרכן ואת סכומי שווי השימוש לדגם, באתר רשות המיסים באינטרנט, בכתובת

https://www.misim.gov.il/mm_usecar10/UseCarScreen.aspx הבאה

- באשר לאופנועים, שווי שימוש נדרש רק עבור אופנועים העונים להגדרת אופנוע שסיווגם L3.

רכב היברידי, שמסווג ברישיון הרכב כרכב hybrid מסוג N2 או N3, יהא זכאי לפחת מואץ בשיעור של 25% (ולא בשיעור החל על רכבים אחרים – 15%).

- הוצאות אחזקת רכבים שהוצמדו לעובדים ונזקק בגינם שווי, יותרו בניכוי במלואן.

- הוצאות אחזקת רכבים תפעוליים ורכבי עבודה שאינם צמודים ולא נזקק בגינם שווי, אשר משמשים לצרכי עבודה בלבד, ונותרים בסיום יום העבודה בבית העסק - יותרו בניכוי במלואן.

- רשות המיסים הבהירה, כי לא תקבל חישובי שווי שימוש ברכב, בניגוד לתקנות מס הכנסה, לדוגמא: חישובים מבוססים על יומני רכב ממוחשבים.

כמו כן, במאי 2019 דחה בית המשפט העליון ערעור בנושא תחשיב שווי שימוש ברכב צמוד בניגוד לתקנות מס הכנסה, ולמעשה, לאור הבהרת מס הכנסה ופסק הדין, לא ניתן להשתמש במערכות כגון Savetax לצורך תחשיב שווי שימוש ברכב.

בעניין זה נציין כי רשות המיסים פונה באמצעות היחידה לשומה מהירה, לאותם עסקים שעשו שימוש בתכנה,

להסדרת השלמת שווי השימוש ברכב וזאת ללא הכנסת התיק לביקורת מקיפה.

אנו ממליצים בכל מקרה לפנות למשרדינו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

טיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים

בחודש יוני 2017 פרסמה רשות המסים הנחיות לטיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים, אשר נועדו לצמצם יתרות כספים שהופקדו בקופות מרכזיות לפיצויים היסטוריות.

ע"פ הנחיית רשות המסים, מעסיקים שמחזיקים בקופות כאמור, נדרשים לבחון בכל תום שנת מס, עד ליום 31 במרץ של השנה העוקבת, האם ישנו עודף בקופה המרכזית, כמוגדר ע"י חוזר מס הכנסה.

הסכום העודף, ככל ונמצא כזה, עד גובה הוצאות פיצויים השוטפות החלות על המעסיק, אשר הופקדו בפועל ע"י המעסיק לקופות העובדים, יועבר מהקופה המרכזית אל חשבון הבנק של המעסיק. סכום זה ייחשב כחלק מהכנסתו החייבת של המעסיק, והיה ולא ינוצל הסכום העודף בהתאם להוראות החוזר, לא יותרו בניכוי הוצאות הפיצויים ששילם המעסיק. לאור האמור, אנו ממליצים למעסיקים אשר מחזיקים בקופות מרכזיות לפיצויים, לפנות למשרדנו בכדי לבחון תחולת ההנחיה עליהם.

דיווח באופן מקוון על הפקדות לחסכון פנסיוני

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים, החל מינואר 2016 כל מעביד המעסיק למעלה מ-100 עובדים מחויב לדווח על הפקדות לחסכון פנסיוני באמצעים דיגיטליים בלבד ובקובץ דיווח אחיד שקבע משרד האוצר.

החל מינואר 2017 חלו הוראות התקנות על מעבידים המעסיקים למעלה מ-50 עובדים.

החל מינואר 2018 חלו הוראות התקנות על מעבידים המעסיקים למעלה מ-20 עובדים.

החל מינואר 2019 יחולו הוראות התקנות על כלל המעבידים במשק.

עם זאת, מעבידים אשר עונים לתנאים הבאים פטורים מדיווח מקוון כאמור:

1. המעביד אינו מעסיקים מעל חמישה עובדים.
2. המעביד מסר לראשונה לחברה המנהלת את הפרטים הרלוונטיים והנדרשים ע"פ התקנות, וכי לא חל שינוי בפרטים הללו.
3. סכום ההפקדה בעד העובד זהה לסכום שהופקד בעד העסקתו במועד שבו נמסרו הפרטים האמורים בס' 2.
4. המעביד הורה לחברה לגבות את התשלומים באופן קבוע באמצעות כרטיס אשראי או הרשאת חיוב.
5. החברה המנהלת אישרה למעביד את בקשתו בטופס ייעודי, שלא לדווח במועד ההפקדה.

הדיווח לחברה המנהלת את החיסכון הפנסיוני או את קרן ההשתלמות ייעשה באמצעות קובץ נתונים ממוכן ובמבנה אחיד במועד הפקדת הכספים.

יודגש כי התקנות מטילות את מלוא האחריות להעברת הכספים לקופות הגמל על המעסיקים, לרבות הטלת עיצומים כספיים גבוהים. בנוסף, הרינו להזכיר כי ישנה חובת דיווח חצי שנתי של נתוני שכר העובדים לביטוח לאומי.

בנוסף לדיווחים השוטפים על העסקת עובדים, מחויב המעסיק להגיש לביטוח לאומי דיווחים חצי שנתיים (בחודש יולי עבור החציון הראשון של השנה, ובחודש בינואר עבור השנה שהסתיימה) ובמהלך אפריל, יש לדווח את הדוח הסופי עבור השנה השלמה. **בסה"כ נדרש המעסיק לדיווח תלת-שנתי למוסד לביטוח לאומי, וזאת בנוסף לדיווח השנתי המוגש למס הכנסה בגין העסקת עובדים.**

העסקת עובדים זרים מסתננים

להלן עדכון וריענון אודות העסקת עובדים זרים מסתננים.

1. הפרשה לפיקדון ע"ש העובדים –

החל ממשכורת מאי 17, ע"פ חוק עובדים זרים ותקנות עובדים זרים, לגבי העסקת מסתננים כהגדרתם בחוק, וכחלף הפקדות סוציאליות, נקבע כי על משכורת העובד (הקובעת לעניין פיזיים), נדרשים המעביד והעובד להפריש סכומים לפיקדון ייעודי בשיעור כולל של 36% מהשכר ברוטו של העובד. 16% מעביד (במקום 12.5% שהיה נדרש לפני חקיקת החוק) 20% עובד. סכומים אלו יופקדו בפיקדון ייעודי, שאותו יוכל למשוך העובד רק במועד עזיבתו את הארץ, כאשר מסתיימת אשורת השהיה.

החל מחודש נובמבר 2018, נכנסו לתוקפם הקלות בהפרשות לפיקדון ע"ש חלק ממבקשי המקלט. ההקלה מתייחסת לחלק העובד, ורק לעובדים מסוימים, וקובעת שיעור הפרשה של 6% במקום 20%. אוכלוסיית העובדים עליה חלה ההקלה, מתייחסת לעובדים שנכנסו לארץ לפני ה-1 בנובמבר 2018, וכוללת את העובדים הבאים:

1. כל הנשים.

2. גברים מתחת לגיל 18 ומעל גיל 60.

3. אבות המגדלים, לבדם, ילדים מתחת לגיל 18.

4. גברים הסובלים מבעיות בריאות.

5. קורבנות סחר.

עוד בעניין זה נציין, כי ע"פ הבהרה מאת רשות המסים, במקרים שבהם חוק פקדון עובדים זרים אינו חל, וכי לא הייתה בידי המעסיק האפשרות להפקדה חודשית לקופת גמל לקצבה במהלך העסקת העובד, ותשלום בגין מרכיב זה מבוצע באופן חד פעמי עת סיום יחסי עובד-מעביד, יראו בסכומי ההפקדה לקופת גמל לקצבה כמענקי פרישה, אשר יותרו לניכוי בידי המעסיק במועד התשלום בפועל, ולא יוטל עליהם היטל עובדים זרים.

2. מס מעסיקים / היטל עובדים זרים –

בחודש ספטמבר 2017 דחה בית המשפט העליון את ערעורי הנישומים בקשר לסוגיית חובת מעבידים במס מעסיקים בגין העסקת מסתננים וקבע כי גביית ההיטל מהמעסיקים נעשתה כדין.

למעשה, מאותו תאריך נסתם הגולל סביב הדיון בנושא, ונקבע כי יש לשלם את ההיטל בשיעור 20% (15% - במסעדות אתניות, תעשייה וקבלנות, ופטור מהיטל בחקלאות) מהשכר ברוטו של כלל העובדים זרים.

בעניין זה נציין, כי בהתאם לפס"ד טומי ווש, שאיפשרו תשלום היטל מופחת גם למסתננים ללא אשורת עבודה, ובלבד שיועסקו בענפים שמזכים בהיטל מופחת.

3. נקודות זיכוי בגין תושבות ע"ש העובדים –

- עובדים זרים חוקיים (בעלי אשורת שהייה מסוג ב1) בתחום הסיעוד, זכאים ל-2.25 נק' זיכוי כתושבי ישראל.

- עובדים זרים חוקיים, שאינם בתחום הסיעוד, זכאים לנקודת זיכוי בודדת.

- לעובדות זרות, המועסקות באופן חוקי, בכל התחומים, תינתן תוספת של עוד חצי נקודת זיכוי.

- עובדים זרים אחרים לא יהיו זכאים כלל לנקודות זיכוי.

עדכונים בקשר למעמד המיסוי של תשר למלצרים

במרץ 2018 נפסקה בבית הדין הארצי (פס"ד קיס נ' המוסד לביטוח לאומי) הלכה חדשה בקשר למעמד התשר למלצרים בענף המסעדות, להלן עיקר הדברים העולים מפסק הדין:

- מלוא כספי התשר ישמשו לתשלום השכר לכלל שרשרת השירות במסעדה.
 - ניתן, בהסדר שאינו ברירת המחל, להסכים עם המלצרים שכספי התשר ישמשו גם לכיסוי כל הסוציאליות והנלוות. הסכמה כאמור, צריכה להיות מודעת ובכתב.
 - לפס"ד אין נפקות מיסויית, בקשר לרישום התשרים כתקבולי המסעדה ולתשלום מע"מ בגינם ונושא זה נותר ללא שינוי, במידה ולא יתוקן בחקיקה.
 - נכון למועד זה, טרם נמסרה עמדת רשות המסים בנושא.
 - יישום פס"ד הינו מינואר 2019.
- במהלך דצמבר 2018, הודיעה רשות המסים על החלטתה לדחיית הטיפול בהקשר מסים שיחולו על התשר, עד ליום 31 במרץ 2019. מאז לא ניתנה הודעה נוספת בעניין.

להלן קישורים שימושיים וחוזרים משרדים מטעם משרדנו להרחבת קריאה, לעיון בחוזר מקצועי / מעבר לאתר – יש לחוץ על הקישור.

כללי

- [אתר אינטרנט משרד – גוזלן לוריא ושות'](#)
- [קישור לחוזרים מקצועיים מטעם משרדנו בנושא התפשטות נגיף הקורונה](#)
- [קישור לחוזרים מקצועיים מטעם משרדנו בנושא – מס הכנסה, מע"מ, דיני עבודה, חוזרי סוף שנה](#)
- [קישור לעמוד הפייסבוק של המשרד](#)
- [רשות המסים בישראל: מדריכים, טפסים, פורטל שירותים מקוונים – תשלומים, סימולטורים והפקת אישורים](#)
- [רשות המסים בישראל: קרן פיצויים לנזקים כתוצאה ממעשי אביה או פעולות מלחמה שונות.](#)
- [משרד המשפטים: תשלומים ואגרות, שירותים מקוונים, טפסים](#)
- [המוסד לביטוח לאומי](#)
- [כללי התנהגות בעת ביקורת במפתיע של שלטונות המס](#)
- [אזהרה מפני התחזות לעובדי רשות המסים](#)
- [אתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר לאיתור קופות פנסיוניות ע"ש החוסכים](#)
- [חוק לצמצום השימוש במזומן, חוק האריזות](#)
- [היערכות ליישום תקן EMV הנוגע לעסקאות כרטיסי אשראי](#)

- נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות.
- נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.
- נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים.
- נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.20 + טופס לדוגמא.
- נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות ליום 31.12.20 + טופס לדוגמא.
- נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.20 + טופס לדוגמא.

נספח א' – היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות

מומלץ להכין תיק שיקרא מאזן 2020 ולרכז בו את כל החומר המפורט להלן:

ריכוז האישורים אותם יש לקבל מגורמים חיצוניים

1. אישורי יתרות מהבנקים.
 1. אישורי יתרות מקופות גמל ביטוחי מנהלים וקרנות השתלמות.
 2. אישור יתרה מהקופה המרכזית לפיצויים.
 1. מכתב עו"ד לגבי חובות אבודים.
 2. אישורים מקוריים על תרומות למוסד מוכר לפי פקודת מס הכנסה.
 1. מכתב עו"ד לגבי תביעות והתחייבויות תלויות.
 1. אישור יתרות וכרטסות נגדיות מלקוחות וספקים עיקריים.
 2. למחזיקי ני"ע ופיקדונות – אישור מהבנקים וממנהלי ההשקעות על הרווח / הפסד לפי סוגי ההשקעות והניכוי במקור בגינם.
- כמו כן, יש לצרף לתיק את כל המסמכים המצוינים בנספח ב' – רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.

עדכון הרישומים בספרים

יש להשלים את הרישומים בהנהלת החשבונות לרבות התאמות עם כל חשבונות הבנק וכן עם חשבונות של ספקים ולקוחות עיקריים.

כמו כן, יש להכין רשימת שיקים דחויים (לפירעון ולגבייה), להכין רשימת חייבים וזכאים לעסק.

משכורות ניכויים והוצאות נלוות

יש לוודא שכרטיסי העובדים (טופס 101) מעודכנים, לערוך ריכוז שנתי (טופס 126) של המשכורת והניכויים ולהתאימם לרישומי השכר בספרים ולדיווחים השוטפים לביטוח לאומי ולמס הכנסה.

למדין את ההוצאות הנלוות לשכר לפי הסוגים (ביטוח לאומי מעביד, קופות גמל, נסיעות, אחזקת רכב, בגדי עבודה, שי לחגים, מזון לעובדים, פיצויים וכדו'), ולהתאימם לרישום בטופס 126.

לקבל אישורים מקופות הגמל ביטוחי המנהלים וקרנות ההשתלמות על הכספים שהופקדו בהם, ולערוך התאמה עם הרישום בספרים.

ניכוי במקור מתשלומים לאחרים

במידה וחלה עליכם חובת ניכוי במקור מתשלומים לאחרים, יש לערוך את הריכוז השנתי (טופס 856) ולהתאימו עם הרישומים בספרים.

ניכוי במקור על ידי משלמים

יש לרכז את האישורים על הניכויים במקור שנוכו על ידי לקוחות החברה (טפסי 857), לערוך סיכום של האישורים ולהתאימם עם סכום הניכוי שנרשם בספרים. היה ונוכה מס במקור, רצוי לרשום בספרים בחשבון נפרד את הסך שנוכה ויש לזכות בתשלום ברוטו את כרטיס המשלם.

התאמת חו"ז ניכויים, חו"ז מע"מ וחו"ז עובדים

יש לערוך התאמה בין הסכומים בכרטיסי החו"ז לזכות מע"מ, מס הכנסה ניכויים וביטוח לאומי, לסכומים הרשומים בדיווח של חודש דצמבר.

יש לערוך התאמה בין המחזור שדווח למע"מ, ובין המחזור שדווח למס הכנסה, למחזור בספרים. יש לוודא כי מע"מ תשומות ששולם עבור הוצאות שלא שימשו ביצור ההכנסה לא נתבע כמע"מ תשומות, כמו כן יש לוודא שלא נתבע מע"מ בגין אירוח וכיבוד שלא כדין, ושמע"מ תשומות בגין הוצאות אחזקה של רכבים פרטיים ופלאפונים נתבע בהתאם לכללים.

יש לערוך התאמה בין סכום המקדמות ששולמו על פי פנקסי המקדמות לבין סכום המקדמות שרשום בספרים. יש לנהל את רישום המקדמות לכל שנת מס בכרטיס נפרד.

יש לערוך התאמה בין כרטיסי החו"ז של העובדים לבין השכר לחודש דצמבר.

הוצאות עודפות

הוצאות אחזקת רכב - יש למלא את דוח מצבת הרכבים המצ"ב. ולפרט את שווי הרכב שנוקף לנהגים להם היה הרכב צמוד במהלך השנה.

נסיעות לחו"ל - יש להקפיד על מילוי דוח נסיעה לחו"ל לכל נסיעה ולכל נוסע בנפרד. כמו כן יש להקפיד על שמירת כרטיסי הטיסה, מסמכים המעידים על השתתפות בכנסים, יומן פגישות וכו', בצמוד לחשבוניות ההוצאות בגין הנסיעה. **מתנות לעובדים וללקוחות** – יש להכין רשימת מקבלי מתנות.

לגבי הוצאות כיבוד ואירוח – יש להפריד בין כרסות כיבוד קל ובסיסי בעסק (משקאות קרים וחמים, עוגיות, פרטי מזון קלים הניתנים לאורחים), אשר יותרו לניכוי בשיעור של 20% לבין הוצאות אירוח לקוחות/ספקים, אשר לא יותרו כלל ולבין הוצאות אירוח לקוחות/ספקים מחו"ל, אשר יותרו במלואם.

חשבונות של בעלי שליטה ומנהלים

יש להכין סיכום של סכום המשכורת וסכום התשלומים הנוספים שקיבל כל בעל שליטה בחודשים ינואר - ספטמבר וכן בחודשים אוקטובר - דצמבר. כמו כן, יש לוודא שנשמרת הפרדה בין החשבונות האישיים של בעלי המניות לבין חשבונות החברה, לרבות שלא נרשמו הוצאות השייכות לחברה מול חיוב שלו בכרטיס.

חישוב הפרשות

יש לחשב הפרשות לפיצויי פרישה (בניכוי ההפקדות בקופות לפיצויים), לחופשה, לחובות מסופקים, לירידת ערך מלאי, הפרשות בגין תביעות משפטיות וכל הפרשה רלוונטית אחרת.

יש לרכז את כל החובות האבודים, לקבל אישור עו"ד על היותם חובות אבודים, ולהעביר למשרדינו לצורך קבלת הנחיות נוספות.

תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

יש להכין רשימה של כל התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד החברה, וכן של כל ההתחייבויות התלויות של החברה. יש לנסות לאמוד את השווי הכספי של ההתחייבויות הנ"ל. יש לבקש מעו"ד החברה מכתב לפרוט התביעות והערכות לגבי התוצאות הצפויות.

בטחונות ושעבודים

יש להכין פרוט לגבי בטחונות שנתנה החברה ושעבודים המוטלים על נכסי החברה.

עסקאות עם בעלי עניין

יש להכין ריכוז של כל העסקאות שנערכו בשנת המס עם בעלי עניין בחברה.

נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות

1. טופסי 106 ו-101 של בעלי המניות.
2. תדפיס השכר לפי חודשים של בעלי המניות.
3. העתק מטופס 126 בצרוף התאמה לספרים.
4. אישורים על הפקדות בקופות גמל, קרנות השתלמות, קופות פיצויים וביטוחי מנהלים.
5. אישורי יתרות ליום 31.12.20 בקופות הפיצויים המרכזיות והאישיות.
6. אישורי יתרות ליום 31.12.20 לגבי כל חשבונות הבנקים, ההלוואות, וכרטיסי האשראי שמנוהלים על שם העסק.
7. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
8. לוחות סילוקין של כל ההלוואות שטרם נפרעו.
9. התאמות בין היתרות באישורי היתרה מבנקים וכרטיסי האשראי לספרים.
10. טופסי ספירת הקופות.
11. רשימת ההמחאות לגביה ליום 31.12.20 (יש להפריד בין ההמחאות לגביה בקופה, לבין המחאות לגביה בכל חשבון בנק).
12. רשימת ההמחאות לפירעון ליום 31.12.20.
13. פנקסי מע"מ, מקדמות וניכויים.
14. אישורים על ניכויים במקור שנוכו על ידי הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.

15. רשימת חובות מסופקים.
16. רשימת מלאי.
17. הפרשה לפיצויי פרישה, לחופשה ולהבראה (ניתן להפיק ישירות מתוכנת השכר).
18. דוח תמחיר מצטבר לשנת 2020.
19. דוח הכנסות זקופות לשנת 2020.
20. דוחות נסיעה לחו"ל.
21. דוח מצבת רכבים כולל רישום מונה הק"מ ליום 31.12.20.
22. מאזן בוחן.
23. העתק מפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה שנערכו במהלך שנת המס.
24. העתק מהסכמים מהותיים שנחתמו בשנת המס.
25. העתק מפוליסות הביטוח של העסק.

נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים

1. טפסי 106 של בני הזוג.
2. אישורים שנתיים על הפקדות לקופת פיצויים, ביטוחי מנהלים, ביטוחי חיים, קרנות השתלמות, פנסיה וקופות גמל לקצבה.
3. אישורי יתרות ליום 31.12.20 בקופות הפיצויים המרכזיות, והאישיות.
4. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
5. אישורים על ניכויים במקור שנוכו ע"י הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
6. רשימת מלאי.
7. רשימת נסיעות לחו"ל.
8. צילומים של ביטוחי רכב, רישיון רכב ורישום מונה הק"מ ליום 31.12.20.
9. העתק מפוליסת הביטוח של העסק.
10. פירוט הכנסות משכר דירה למגורים.

לתיקים "חיצוניים" בלבד יש להוסיף

1. ספר תקבולים ותשלומים.
2. פנקסי מע"מ, מקדמות למס הכנסה וביטוח לאומי.

נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.20

- יש להיערך לספירת מלאי ב- 31.12.20 ולתאם עם משרדינו מועד לביקורת של הספירה.
 - יש לקבוע נהלים לרישום תנועות המלאי כל עוד לא נסתיימה הספירה, וממועד סיום הספירה ועד לסיום יום העבודה החל ב- 31.12.20.
- במקרים חריגים מותרת סטייה של עד עשרה ימים מ- 31.12.20, בכל מקרה של סטייה יש להיערך לביצוע רישומים של תנועות המלאי בין מועד הספירה לבין ה- 31.12.20 ולבצע ההתאמות הדרושות בכדי להגיע לשווי המלאי בתאריך הקובע.
- אין חובה לסגור את העסק במועד ספירת המלאי.
 - ספירת המלאי תכלול את כל הסחורות המצויות בבעלות העסק או ברשותו, לרבות סחורות השייכות לעסק ומצויות אצל אחרים.
- טובין השייכים לעסק ונמצאים אצל אחרים יכללו במלאי:
1. טובין במשגור.
 2. טובין במחסני ערובה.
 3. טובין שנשלחו לעיבוד או לתיקון.
 4. טובין שנרכשו אך טרם הגיעו למקום העסק (לדוגמא יבוא בדרך).

- טובין השייכים לאחרים, יסומנו בסימון מתאים, ולא יכללו בשווי מלאי הסגירה.
- טובין השייכים לאחרים, ואינם חלק מהמלאי :
 1. טובין שחזרו מהלקוח לצורכי תיקון.
 2. טובין שנמכרו – היינו יצאה חשבונית בגינם – וטרם נשלחו / נאספו ע"י הלקוח.
- לפני תחילת ספירת המלאי, רצוי לרשום את פרטי המשלוח (מס' תעודת משלוח) האחרון שנשלח מהעסק ואת פרטי המשלוח האחרון שהתקבל מספקים.
- במידה וקיים בעסק מלאי מת או איטי במיוחד יש לציין זאת במפורש.
- על רשימת ספירת המלאי לכלול את הפרטים הבאים, וייחתמו ע"י הגורם האחראי על ספירת המלאי:
 1. ספרור עוקב לכל גיליון.
 2. תאריך מפקד המלאי.
 3. שמות הפוקדים.
 4. המקום בו מאוכסן המלאי.
 5. כמות הטובין ויחידות המדידה שלפיה נמדדת הכמות.
 6. תיאורם של הטובין באופן המאפשר את זיהוי סוג הטובין, טובין מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכו'.
- לגבי הטובין הבאים יצוין שם היצרן ומספר סידורי המוטבע על המוצר על ידי היצרן:
 1. מקלט או שפ"ק של תמונת טלוויזיה.
 2. מגבר סטריאו.
 3. מקלט רדיו, לרבות המשולב עם מקלטים אחרים.
 4. טלוויזיה.
- בעסק יצרני תערכנה רשימות נפרדות לסוגי המלאי שלהלן:
 1. חומרי גלם.
 2. מלאי בתהליך.
 3. מלאי תוצרת גמורה.
- יש לוודא כי הופקו חשבוניות מס בגין כל הסחורה שסופקה עד 31.12.20.
- לאחר סיום מפקד המלאי יש לתמחר את עלות הסחורה לפי מחיר העלות, למעט טובין מקולקלים, וטובין שלא ניתן למכור אותם במחיר העלות, טובין אלה יתומחרו לפי שווים בשוק.
- כלומר – עלות או שווי שוק, כנמוך מביניהם.
- רשימת מפקד המלאי תערכנה בשלושה העתקים, עותק אחד יועבר למשרדינו לא יאוחר מה 10.1.2021.
- עסק הצפוי להשמדת מלאי נדרש לנהוג ע"י הנחיות מס הכנסה כמפורט בחוזר.

שופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2020

	תאריך:
	שם החברה:
	האתר הנספר:
	עמוד:

מס' קטלוגי	שם הפריט	היחידה הנספרת	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ עלות שקל חדש

1. סה"כ יתרת הקופה בספרים.

1. הפרש.

1. הסברים להפרש.

שופט לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2020

	תאריך:
	שם החברה:
	מיקום הקופה:
	עמוד:

מזומנים

מטבע	סכום שנספר
ש"ח	
\$	

פרוט לצ'קים דחויים ושוברי אשראי

#	מספר צ'ק	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
			סה"כ	

#	מספר שובר	חברת אשראי	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
				סה"כ	

שם הסופר

חתימה

נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.2020

שם החברה: _____

מספר רישוי	סוג הרכב	בבעלות החברה/שכור	תאריך קניה/מכירה	מועד עלייה לכביש	קבוצת מחיר/קוד תוצר ודגם	שם הנהג	מס' חודשי שימוש בשנת המס	שווי רכב ע"פ התקנות	סה"כ שווי רכב נדרש ע"פ תקנות	שווי רכב שנזקף	הפרש בין שווי שנזקף לבין שווי שנדרש
1											
2											
3											
4											
5											

תאריך: _____

שם מכתב הדוח: _____ חתימה: _____

הערות:

- את עמודת סוג הרכב יש למלא לפי הפרוט הבא:
 - פרטי: רכב פרטי.
 - מסחרי: רכב מסחרי עד 3.5 טון
 - כבד: רכב מסחרי מעל 3.5 טון
- יש לציין תאריך קניה / מכירה אם בוצעה פעולה השנה
- לרכב חדש יש לציין מד אוזן ליום הרכישה וצילום רישיון הרכב
- קבוצת המחיר רשומה על רישיון הרכב, רכבים משנת יצור 2010 ואילך יש לציין קוד תוצר ודגם
- בעמודת שווי הרכב שנזקף יש לציין את סה"כ שווי הרכב שנזקף למשכורות הנהג שהרכב משמש כרכבו הצמוד